

รายการอ้างอิง

- เกศแก้ว มาสะวิสุทธิ. นักแสดงนาฏศิลป์ผกาวัลลี. สัมภาษณ์, 14 มกราคม 2540 .
- คึกฤทธิ์ ปราโมช, ม.ร.ว. นาฏศิลป์ไทย. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2526 .
- (ธนาคารกรุงเทพ จำกัด อภินันทนาการเนื่องในโอกาส ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช
มีอายุครบ 6 รอบ 20 เมษายน 2526)
- จรรยา วีระวานิช. อดีตหัวหน้าภาควิชานาฏศิลป์ วิทยาครูสวนสุนันทา. สัมภาษณ์, 13 มกราคม 40.
- จักรกฤษณ์ ดวงพัตรา. วิเคราะห์บทละครดึกดำบรรพ์ ของ สมภพ จันทระประภา. วิทยานิพนธ์
ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2532 .
- จันทรรัตน์ ประวาลปัทม์. การศึกษาเปรียบเทียบราชสำนักในสมัยรัชกาลที่ 5 และรัชกาลที่ 6.
วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521 .
- เจริญศรี ศาสตร์วิไล, นักแสดงนาฏศิลป์โรงเรียนเฉลิมศาสน์นาฏศิลป์, สัมภาษณ์ 25 ธันวาคม 40
- ฉวี บุณนาค, นักแสดงนาฏศิลป์โรงเรียนเฉลิมศาสน์นาฏศิลป์, ประเทิน มหาจันทร์ เป็นผู้สัมภาษณ์
10 พฤศจิกายน 2520
- ชมนาด โสภน. พัฒนาการของการศึกษาวิชาชีพนาฏศิลป์ไทยในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์
ปริญญามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531 .
- ชูศรี มีสมมนต์. กว่าจะได้เป็นชูศรี. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ดอกหญ้า, 2536 .
- ณรงค์ เส็งประชา. มนุษย์กับสังคม. กรุงเทพมหานคร โอเดียนสโตร์, 2538.
- ดนตรีสำหรับประชาชน ประจำปีที่ 28 ครั้งที่ 20 การบอกกล่าวเรื่อง อิเหนา ของชมรมนักร้องกลอน
ระบำรวิพ็อน ครั้งที่ 1/23 ของราชทัศนนาฏศิลป์. โรงพิมพ์คุรุสภา, 2325 .
- คาราวดี ดวงดารา (เมตตา รุ่งรัตน์). นักแสดง และศิษย์เก่าโรงเรียนเฉลิมศาสน์นาฏศิลป์.
สัมภาษณ์, 17 ตุลาคม 2539 .
- ดำรงราชานุภาพ, สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยา. ตำนานละครอิเหนา. พิมพ์ครั้งที่ 3 .
พระนคร : ป.พิศนาคะการพิมพ์. 2507 .
- ดำรงราชานุภาพ, สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยา. ตำนานอิเหนา. นครหลวงกรุงเทพ
ธนบุรี : พิศนาคะ, 2508 .
- เต็มสิริ บุญยสิงห์ และเจือ สตะเวทิน. วิชานาฏศิลป์, คุรุสภา, 2526 .

ที่ระลึกงานพระราชทานเพลิงศพ พลโท ม.ล.ขาบ ภูญชร . ณ เมรุหน้าพลับพลาอิศริยาภรณ์
วัดเทพศิรินทราวาส . 29 มกราคม 2530 .

ที่ระลึกงานพระราชทานเพลิงศพ คุณครุภัณฑ์ (หมั่น) คงประภัสร์ 19 กุมภาพันธ์ 2515 .

นครหลวงกรุงเทพธนบุรี : จักรานุกูลการพิมพ์ , 2515 .

ชนิด อยู่โพธิ์ . โจน . พิมพ์ครั้งที่ 3 . กรุงเทพมหานคร : 2526 .

ชนิด อยู่โพธิ์ . คำนำและบทความบางเรื่อง . พระนคร : ศิวพร . 2510 .

ชนิด อยู่โพธิ์ . ศิลปินแห่งละคอนไทย . ม.ป.ท , 2497

ชนิด อยู่โพธิ์ . บรรณาธิการ . ศิลปะละคอนรำหรือคู่มืออนุศิลป์ไทย . กรุงเทพมหานคร : ศิวพร ,
2516 .

อนุศิลป์ไทย . เฉลิมพระเกียรติเนื่องในวโรกาสสมเด็จพระรัตนราชสุตาฯ สยามบรมราชกุมารี
ทรงพระเจริญชนมายุ 3 รอบ . กรุงเทพฯ : สถาบันไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัย
ธรรมศาสตร์ , 2535 .

นิธิ เอียวศรีวงศ์ . นาฏกรรมกับการสื่อความและอนาคต . เบิกโรง : ข้อพิจารณานาฏกรรมใน
สังคมไทย . กรุงเทพฯ : สถาบันไทยคดีศึกษา , 2534 .

บริษัทไทยโทรทัศน์ จำกัด . พระนคร : โรงพิมพ์บำรุงนุกุลกิจ , 2497 - 2499 และ 2501 - 2514 .

ประทีน พวงสำลี . เจ้าของคณะละครพรรณฉวี . สัมภาษณ์ , 10 มีนาคม 2541 .

ประเทิน มหาจันทร์ . ศิลปการละครร้องของไทย . กรุงเทพฯ : มุลินธิเจมส์ ทอมสัน , 2525 .

ประเมษฐ์ นุณยชัย . “ศิลปินที่น่ารู้จัก ครูเฉลย สุขะวณิช .” วารสารศิลปากร . ปีที่ 24 , 2523 .

ประสิทธิ์ ศิลปบรรเลง . ผู้ประพันธ์เพลงคณะผกาวัลดี และผู้ก่อตั้งโรงเรียนผกาวัลดีนาฏดุริยางค์
สัมภาษณ์ , 2 มกราคม 2538 และ 25 มกราคม 2539 .

พจนานุกรม . พิมพ์ครั้งที่ 6 พระนคร ; โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว , 2513 .

พนิดา สิทธิวรรณ . รำไทยและเบิกโรงมหรสพ . จัดพิมพ์โดยคณะบ้านปลายเนิน , 18 เมษายน
2533 .

พรพรรณ ธารานูมาศ . วรรณคดีไทยสมัยรัตนโกสินทร์ สมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ ครบรอบ
200 ปี . กรุงเทพมหานคร : กิตติวรรณ , 2524 .

เพาวิภา ภมรสติชัย . ความสัมพันธ์ระหว่างละครโทรทัศน์กับสังคมไทย . วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2528 .

ภัทราวดีเรียดอร์ . บทพระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เงาะป่า ,
ม.ป.ท. ม.ป.ป.

ภรตมุณี . นาฏยศาสตร์ตำราว่า . แปลโดย แสง มนวิฑูร , เปรียญ ร.ต.ต. พระนคร : ห้างหุ้นส่วน
จำกัดศิวพร , 2511.

มัลลิกา มีชูชน. บุตรสาวเจ้าของคณะภัทราวดีเรียเตอร์ . สัมภาษณ์ , 17 มีนาคม 2541.

มาลินี สาคริก . นักแสดงนาฏศิลป์ฟกาวลี . สัมภาษณ์ , 23 ธันวาคม 2538 .

ยุพิน (ยาทิพย์) คงสวัสดิ์ . หลานอาจารย์เฉลิม สำราญ นักแสดงและศิษย์เก่าโรงเรียนเฉลิมศาสน์ .
สัมภาษณ์ , 14 -17 ตุลาคม 2539 , 2 มิถุนายน 2540 และ 13 มกราคม 2541

เรียม (รอดบุญธรรม) สมุทรแสง , เจ้าหน้าที่ฝ่ายการเงิน โรงเรียนเฉลิมศาสน์ศึกษา .

สัมภาษณ์ , 19 ตุลาคม 2539

วันนริศ . มูลนิธิธนิตราวุฒดิวังศ์ ในความอนุเคราะห์กรมศิลปากร , 28 เมษายน 2539 .

จิตรวาทการ , หลวง . สุนทรพจน์อธิบดีกรมศิลปากร กล่าวต้อนรับข้าราชการที่โอนมาจาก
กระทรวงวัง สิงหาคม 2478 . พระนคร : พระจันทร์ , 2478 .

จิตรวาทการ , จิตรวาทการอนุสรณ์เล่ม 2 . พระนคร : รัชดากรมัยการพิมพ์ , 2505 .

จิตรวาทการ , จิตรวาทการ บทละครอมตะ 2479 - 2483 . อนุสรณ์คุณหญิงประภาพรรณ
จิตรวาทการ , ม.ป.ท. , 2536 .

วิมลศรี ลิ้มชนากุล . “นาฏศิลป์สำหรับนักท่องเที่ยว.” เบิกโรง : ข้อพิจารณานาฏกรรมในสังคม
ไทย . กรุงเทพฯ : สถาบันไทยคดีศึกษา , 2524 .

ลัดดา (สบถุญ) พันธ์นอก . นักแสดงและศิษย์เก่าโรงเรียนเฉลิมศาสน์นาฏศิลป์ . สัมภาษณ์ ,
27, 28 มิถุนายน 2540.

ลัดดา (สารดาชน) . ศิลปบรรเลง . หัวหน้าคณะละครฟกาวลี เจ้าของโรงเรียนฟกาวลีนาฏดุริยางค์
และนักแสดง . สัมภาษณ์ , 2 ธันวาคม 2538, 23 มกราคม 2539 และ 25 ธันวาคม
2539.

ศรีกัญญา สารดาชน . นักแสดงนาฏศิลป์ฟกาวลี . สัมภาษณ์ , 25 ธันวาคม 2539.

ศรีประภา (อริย์โยธิน) อังสุเศรษฐี . นักแสดงและศิษย์เก่าโรงเรียนเฉลิมศาสน์นาฏศิลป์ .
สัมภาษณ์ , 9 - 14 ตุลาคม 2539.

ศรีเวียง (พุดดิษฐ์) รอดบุญธรรม . นักแสดงและศิษย์เก่าโรงเรียนเฉลิมศาสน์นาฏศิลป์ . สัมภาษณ์ ,
12 กันยายน 2539.

ศิลปากร , กรม . สุจิตร์คนตรีสำหรับประชาชน พ.ศ. 2500 - 2538 . พระนคร : โรงพิมพ์คุรุสภา
ลาดพร้าว , 2538 .

ศรีศักร วัลลิโภดม . นาฏศิลป์ของชาวสยาม . ในปริตดา เฉลิมเผ่า กอนันตกุล , เบิกโรง :
ข้อพิจารณานาฏกรรมในสังคมไทย . กรุงเทพฯ : สถาบันไทยคดีศึกษา , 2534 .

- ศึกษาศิลปะ , กระทรวง . กองทะเบียนสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน . ทะเบียน
โรงเรียนราษฎร์ เลขที่ 21/2490 โรงเรียนเฉลิมศาสนศึกษา . 8 เมษายน 2490 .
- ศึกษาศิลปะ , กระทรวง . เลขที่ 114/2500 . โรงเรียนเฉลิมศาสนานาฏศิลป์ , 10 ตุลาคม 2500 .
- ศึกษาศิลปะ , กระทรวง . เลขที่ กร 90/2537 . เรื่องขอลือค้ำเนินกิจการโรงเรียนเฉลิมศาสน
นาฏศิลป์ . 30 มิถุนายน 2537 .
- ศึกษาศิลปะ , กระทรวง . พระราชบัญญัติ กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และแนวปฏิบัติ
ที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนเอกชน . กรุงเทพมหานคร : ครูสภา , 2537 .
- ศุภชัย สิทธิเลิศ . ผู้ร่วมงานและผู้แสดงคณะละครฉัตรแก้ว . จักรกฤษณ์ ดวงพัตรา เป็นผู้
สัมภาษณ์ , 14 ธันวาคม 2531 และ 16 กรกฎาคม 2529 .
- สมรรัตนศิริเชษฐ , พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหลวง . ประชุมประกาศรัชกาลที่ 4 ภาค 2 ประกาศ
ปีชวด พ.ศ. 2397 ปีเถาะ พ.ศ. 2398 . พระนคร : โสภณพิพรรฒนากร . 2465 .
- สวนสุนันทา , เอกสารประกอบพิจารณา ปริญญาครุศาสตร์บัณฑิตกิตติมศักดิ์
นางสมพิศ นิมิหุต (สาขาวิชาการศึกษาโปรแกรมวิชานาฏศิลป์) , 2538 .
- สหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ , วิทยาลัยครูสวนสุนันทา .
ประวัติและผลงานของนางศิริกุล วรบุตร . (นำเสนอเพื่อขอพระราชทานปริญญา
กิตติมศักดิ์ สาขาศิลปศาสตร์บัณฑิต โปรแกรม
วิชานาฏศิลป์) , 2535 .
- สวลี ผกาพันธุ์ . นางเอกคณะละครผกาวัลดี . สัมภาษณ์ , 14 มกราคม 2540 .
- สวลี ผกาพันธุ์ . “สวลี ผกาพันธุ์ เกิดที่นี่ ทิว ช่อง 4 บางขุนพรหม .” ตำนานโทรทัศน์ไทยกับ
จ่านง รังสิกุล . ม.ป.ท. : ธนาคารกรุงเทพ จำกัด , ม.ป.ป .
- สัมพันธ์ พันธุ์มณี . เจ้าของโรงเรียนนาฏศิลป์สัมพันธ์ . สัมภาษณ์ , 2 มีนาคม 2541
- สัมพันธ์ พันธุ์มณี . “สัมพันธ์ พันธุ์มณี กับงานสร้างสรรค์ของหัวหน้า จ่านง รังสิกุล .”
ตำนานโทรทัศน์ไทยกับ จ่านง รังสิกุล . ม.ป.ท. : ธนาคารกรุงเทพ จำกัด , ม.ป.ป .
- สุทนต์ (ธีระบุตร) สมุทรโคจร . นักเรียน นักแสดงและครูสอนนาฏศิลป์โรงเรียนราชทัศน .
สัมภาษณ์ , 20 มีนาคม 2540 .
- สุนทรสารสาสน์,ร.อ. ประวัติและคำไว้อาลัย คุณเฉลิม ตำราญ (หรือ นางเฉลิม สุนทรสารสาสน์)
ใน เฉลิมบรรณานุกรม . งานฉาปนกิจศพ นางเฉลิม ตำราญ ณ วัดมกุฏกษัตริยาราม ,
2509 .
- สุพรรณ บูรณะพิมพ์ ราชินีแห่งการละคร . กรุงเทพฯ ฯ ศูนย์การพิมพ์พลชัยและอมรินทร์การ
พิมพ์ , ม.ป.ป .

สุภางค์ อิงค์เวทย์. ผู้แสดงคณะละครฉัตรแก้ว. จักรกฤษณ์ ดวงพัตรา เป็นผู้สัมภาษณ์,
14 ตุลาคม 2531.

สุนนา น้อยนิตย์. ครูและนักแสดงโรงเรียนราชทัศน. สัมภาษณ์, 17 มีนาคม 2540.

สุนนมาลย์ นิ่มเนติพันธ์. การละครไทย. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2532 .

สุรพล วิรุฬห์รัศม์. ผู้ร่วมงานแสดงออกแบบฉากคณะละครฉัตรแก้ว.

จักรกฤษณ์ ดวงพัตรา เป็นผู้สัมภาษณ์, 17 กรกฎาคม 2531.

สุรพล วิรุฬห์รัศม์. ลิเก. กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์ห้องภาพสุวรรณ, 2522 .

สุวรรณณี ชลานุเคราะห์. ศิลปมรดกของคุณหญิงขึ้น ศิลปบรรเลง. ขึ้น ศิลปบรรเลง .

อนุสรณ์งานพระราชทานเพลิงศพ ณ วัดเทพศิรินทราวาส, กรุงเทพมหานคร :

2534 .

สุวรรณณี ชลานุเคราะห์. ศิลปินแห่งชาติ พ.ศ. 2533 สาขาศิลปะการแสดง (นาฏศิลป์ - ละครรำ)
ที่ปรึกษาด้านการแสดงนาฏศิลป์ของโรงเรียนราชทัศน. สัมภาษณ์, 13 กรกฎาคม
2540.

สมเกียรติ สายวงศ์. การศึกษาและวิเคราะห์ผลงานของครูประสิทธิ์ ศิลปบรรเลง . ปริญญานิพนธ์
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2540 .

สมบุรณ์ (เงินแยม) สุขสงวน. นักแสดงและศิษย์เก่าโรงเรียนเฉลิมศาสน. สัมภาษณ์,
10 ตุลาคม 2539.

สมบุรณ์ สุขสงวน, ละครร้อง . ภาควิชานาฏศิลป์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สถาบัน
ราชภัฏสวนสุนันทา, 2538

สมพร มั่นตะสุต. วรรณกรรมไทยปัจจุบัน . กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์, 2525 .

สมพิศ (รามัญหวานสนธิ) นิมิหุด. เจ้าของคณะละครรังษีนิสา. สัมภาษณ์, 13 มีนาคม 2541

สมภพ จันทรประภา. เจ้าของคณะละครฉัตรแก้ว. จักรกฤษณ์ ดวงพัตรา เป็นผู้สัมภาษณ์,
19 กุมภาพันธ์ 2530 และ 17 มีนาคม 2530.

สมภพ จันทรประภา, สุจิตร์ละคร เรื่อง ศรีธรรมมาโสกราช. โรงพิมพ์คุรุสภา, 2515 .

สมภพ จันทรประภา, บทละครดีคำบรรพ์ เรื่อง นางเสื่อง . ศิวพร, 2511 .

สมภพ จันทรประภา, “ละครมิใช่ของเล่น” หนังสืออ่านประกอบคำบรรยายวิชาพื้นฐาน
อารยธรรมไทย. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2515 .

สำเนียง วิภาตะศิลปิน. ครูใหญ่และครูสอนนาฏศิลป์โรงเรียนราชทัศน. สัมภาษณ์, 16 เมษายน
2541.

แสง มนทอร์ (ผู้แปล). นาฏยศาสตร์. พระนคร : กรมศิลปากร, 2511 .

หอจดหมายเหตุแห่งชาติ . ขอให้ปรับปรุงข้าราชการที่มีเงินเดือนน้อย พ.ศ. 2484 ศธ. 0701 . 40/2

หอจดหมายเหตุแห่งชาติ. ระเบียบการโรงเรียนศิลปากร พ.ศ. 2479 . ศธ. 0701 . 31/85 .

อนงค์ (พัฒนากุล) นาคสวัสดิ์. นางเอกละครเรื่องผกาวิไล. สัมภาษณ์, 25 ธันวาคม 2539.

อรจักร (สุขสวัสดิ์) ของทอง, ม.ร.ว. เจ้าของโรงเรียนราชทัศนนาฏศิลป์. สัมภาษณ์, 3 ตุลาคม 2538 . 17 มีนาคม 2540.

อรณพ จันทรประภา. บุตรชายอาจารย์สมภพ จันทรประภา (เจ้าของคณะละครจักรแก้ว).

สัมภาษณ์, 27 มีนาคม 2540. อรพรรณ (พินทุโยธิน) สุวรรณรัตน์. ครูและนักแสดง ราชทัศน. สัมภาษณ์, 20 มีนาคม 2540.

อัญชลา โภชนสมบูรณ์, “สำนักนาฏศิลป์เอกชนกับการถ่ายทอดศิลปะการรำ.” เบิกโรง :

ข้อพิจารณานาฏกรรมในสังคมไทย. กรุงเทพฯ ฯ : สถาบันไทยคดีศึกษา, 2534 .

อารีย์ นักดนตรี . “รากฐานการผลิตและฟื้นฟูละครของคุณจำนง รังสิกุล .” ตำนานโทรทัศน์ไทย

กับ จำนง รังสิกุล . ม.ป.ท. : ธนาคารกรุงเทพ จำกัด , ม.ป.ป.

อุพาร เนื่องจำนงค์ . “โทรทัศน์เมืองไทย .” ใน หนังสือที่ระลึกสถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5

ขึ้นรอบปีที่ 26 . กรุงเทพมหานคร : 2526 .

เอกสารประกอบการพิจารณา ปริญญาครุศาสตรบัณฑิตกิตติมศักดิ์ นางสมพิศ นิมิหุต. สาขาวิชา

การศึกษา โปรแกรมวิชานาฏศิลป์ สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา, 2538.

เอกสารประกอบการสัมมนา (3) โครงการสัมมนา สาขิตเรื่องนาฏศิลป์ไทย . เฉลิมพระเกียรติ

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เนื่องในวโรกาสทรงเจริญ

พระชนมายุครบ 3 รอบ . กรุงเทพฯ ฯ : สถาบันไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ร่วมกับวิทยาลัยนาฏศิลป์ กรมศิลปากร , 2524 .

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ภาพประวัติคณะสภามหาวิทยาลัยและโรงเรียนพณิชยการศรีนครินทร์

ภาพที่ 1

ลัดดา (สารดาชน) ศิลปบรรเลง

นักแสดง ผู้กำกับการแสดง เจ้าของคณะผกาवสีและโรงเรียนผกาवสีนาฏดุริยางค์
จัดการแสดงนาฏศิลป์ไทยสำหรับนักท่องเที่ยวและนำนาฏศิลป์ไทยไปเผยแพร่ยังต่างประเทศ
ภาพนี้ถ่ายเมื่อ 26 มีนาคม 2484 อายุ 21 ปี ปัจจุบัน (2540) อายุ 77 ปี

ภาพที่ 2

ประสิทธิ์ ศิลปบรรเลง

ผู้ประพันธ์เพลงประกอบการแสดงละครเวทีคณะผกาวัลลี
ติดต่อประสานงานเพื่อนำนาฏศิลป์ไทยไปเผยแพร่ยังต่างประเทศ
ภาพนี้ถ่ายเมื่ออายุ 21 ปี ปัจจุบัน (2540) อายุ 86 ปี

ภาพที่ 3

คุณหญิงจีน ศิลปบรรเลง

ผู้ออกแบบเครื่องแต่งกาย ตัดเย็บ ตกแต่งให้กับคณะละครพกาวลีและโรงเรียนพกาวลีนาฏดุริยางค์
และเคชออกแบบเครื่องแต่งกาย ตัดเย็บ ตกแต่ง ให้กับโรงเรียนนาฏดุริยางคศาสตร์มาแล้ว

ภาพที่ 4

ลัดดา สารตาขน นางเอกในละครเรื่อง เจ้าหญิงแสนหวี
 กมล (สาริกานนท์) สาขาอักษร แสดงเป็น เจ้าชายเขมรรัฐ
 แสดงที่โรงละครศิลปากร เมื่อ พ.ศ. 2481

ภาพที่ 5

ผู้แสดงละครหลวงวิจิตรวาทการ โรงเรียนดุริยางคศาสตร์

คุณหญิงจีน ศิลปบรรเลง เป็นผู้ออกแบบตัดเย็บเครื่องแต่งกาย คุณหญิงประภาพรรณ วิจิตรวาทการ กำหนดให้ผู้แสดงแต่งตัวถ่ายภาพ บุคคลในภาพ สวง เชยปทุม (พระเอกละครเรื่อง มหาเทวีและแสดงเป็นพ่อเจ้าชายเขมรรัฐในเรื่องเจ้าหญิงแสนหวี) ม.ล.ผ่อง อิศรางกูร ณ อยุธยา (พ่อเจ้าหญิงแสนหวี) ฉลวย รัตนศิลป์ (พี่เลี้ยงเจ้าหญิงแสนหวี) ลัดดา สารดาชน (เจ้าหญิงแสนหวี) กมล สาริกานนท์ (เจ้าชายเขมรรัฐ) บุญทรง เหราบัด (น้องเจ้าชายเขมรรัฐ) ประไพ กาญจนโกกีน (น้องเจ้าหญิงแสนหวี) ส่องชาติ ฤทธิจรูง (รับสวขจึงจัดเข้ามาถ่ายรูป)

ลัดดา สารตาชาน นักร้องเพลง

ภาพที่ 6

ลัดดา สารตาชาน ร้องเพลงอัดแผ่นเสียงตรากระต่าย ต.เง็กชวน
และเคอร์ซ่องส่งทางวิทยุ เพลงมาดามบัตเตอร์ฟลายเป็นภาษาญี่ปุ่น

ภาพที่ 7 ลัคคา ศิลปบรรเลง กำกับการแสดง เรื่อง พ่อขุนผาเมือง
ให้กับ โรงเรียนมัธยมสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จัดแสดงที่โรงละครแห่งชาติ 8 รอบ

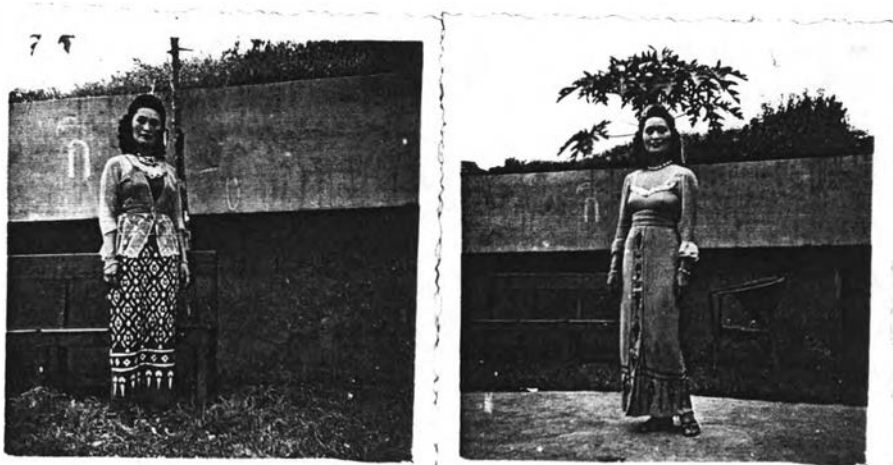

ภาพที่ 8 ลัคคา ศิลปบรรเลง กำกับการแสดง เรื่อง เจ้าหญิงแสนหวี
ให้กับนักแสดงกองการสังคีต กรมศิลปากร

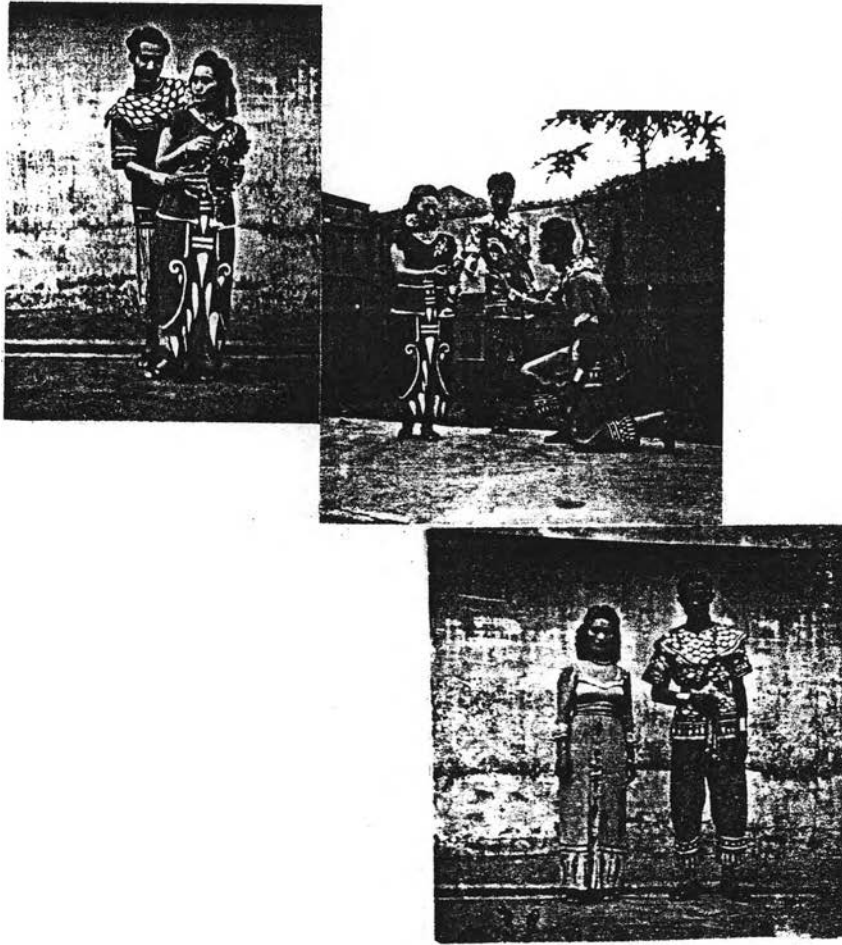
ภาพที่ 9

การจัดทำเครื่องแต่งกายละครเวทีของคณะผกาวัลลี ที่บ้านศิลปบรรเลง

ภาพที่ 10

การแต่งกายของนางเอก เรื่อง สาวเวียงฟ้า (ลัดดา สารตายน)

ภาพที่ 11

ลัดดา สารตายน ในบทสาวเวียงฟ้า
คู่กับ ประวัติ ผิวเผือก (ตัด เอกทัต)

ภาพที่ 12 การโฆษณาละครเวที เรื่อง มนต์นาคราช ของคณะผกาวัลลี
 บทประพันธ์ กุมุท จันทรเรือง
 กำกับการแสดง ลัดดา สารตายน
 ประสานงาน ประสิทธิ์ ศิลปบรรเลง
 ออกแบบเครื่องแต่งกาย คุณหญิงชื่น ศิลปบรรเลง
 แสดง 16-29 ธันวาคม 2491
 สร้างฉาก คณะศิษย์เก่าโรงเรียนเพาะช่าง

ภาพที่ 13 การแต่งกายเรื่อง มนต์นาคราช

ออกแบบเครื่องแต่งกาย

พ่อนาค

แม่นาค

ออกแบบทำนาฏศิลป์สากล

คุณหญิงจีน ศิลปบรรเลง

อดีศักดิ์ เสวตนันท์

อำนวยการ ชะมालา

ประสิทธิ์ จันทร์นิตรา

ภาพที่ 14

นางเอก - พระเอก ละครเวที เรื่อง มนต์นาคราช

นางเอก พรธณี สำเร็จประสงค

พระเอก อุโฆษ จันทรเรือง

ภาพที่ 15 ผู้แสดงละครเวที เรื่อง เงือกน้อย

นั่ง
ยืนจากซ้าย
ชูศรี มีสมมนต์
เวสาลี รุทธระวนิช
เกศแก้ว มาศะวิสุทธิ
วงศ์ ศรีสวัสดิ์
ดร.พรรณินี (รุทธระวนิช) สาคริก
สวลี ผกาพันธุ์

ภาพที่ 16 ผู้แสดงจินตลีลาสลับฉากละครเวทีเรื่องเงือกน้อย

นั่งจาก ซ้าย
ยืนจากซ้าย
เสาวภาค (อนันตศัพท์)
อักษรานูเคราะห์
พรรณินี สาคริก
มาลินี สาคริก
เวสาลี รุทธระวนิช
ชูศรี มีสมมนต์

ภาพที่ 17

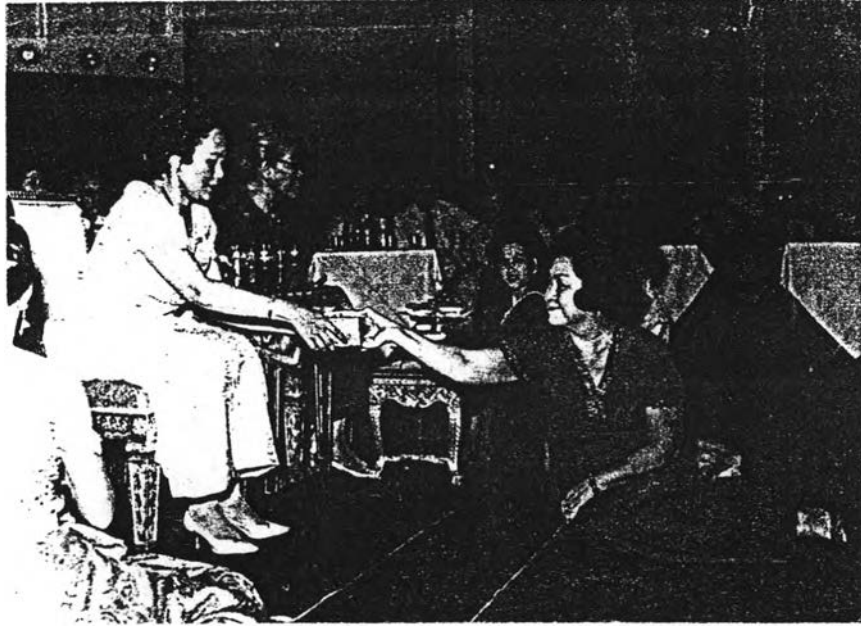
ลัดดา สารตาขน ในบทเลดีแมคเบธ ที่โรงละครเฉลิมไทย
เป็นเรื่องสุดท้ายในชีวิตการแสดง

ภาพที่ 18
การซ้อมละครเรื่องแมคเบธ
ที่บ้านศิลปบรรเลง

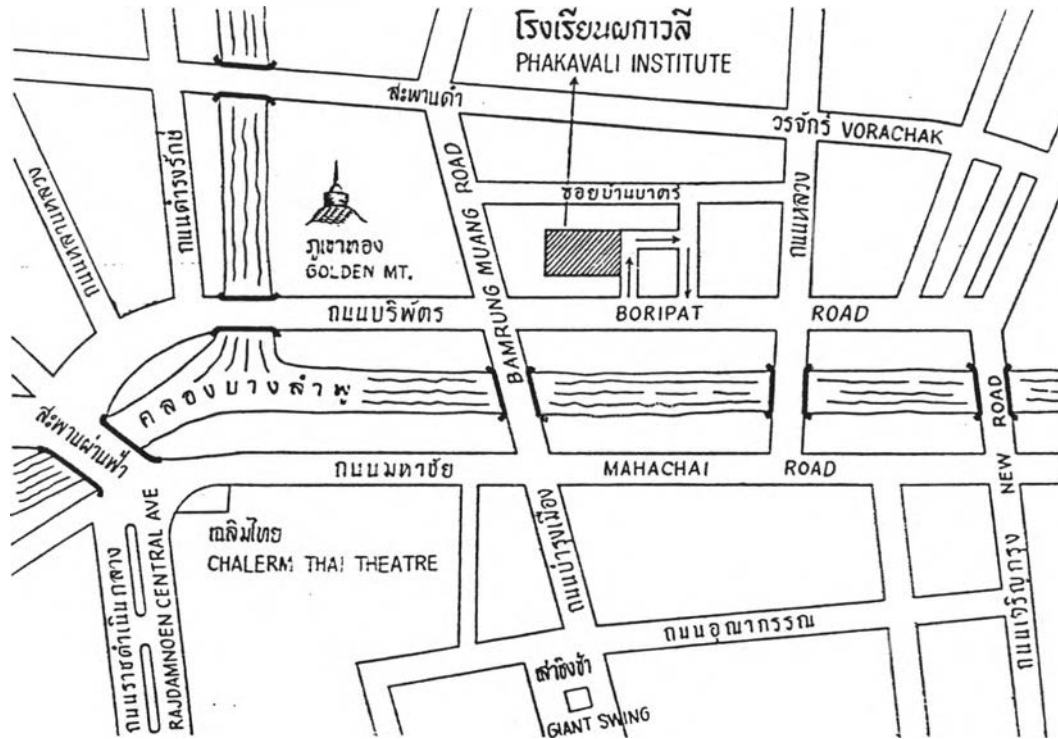
ภาพที่ 19 ลัคนา ศิลปบรรเลง กำลังฝึกหัดนักแสดงคณะพกาวิ
ชัย - คุณชูศรี มีสมมนต์, ขวา - มาลีณี สาคริก

ภาพที่ 20 ลัดดา ศิลปบรรเลง รับของที่ระลึกจากสมเด็จพระเจ้าฟ้าเพชรรัตน์ฯ

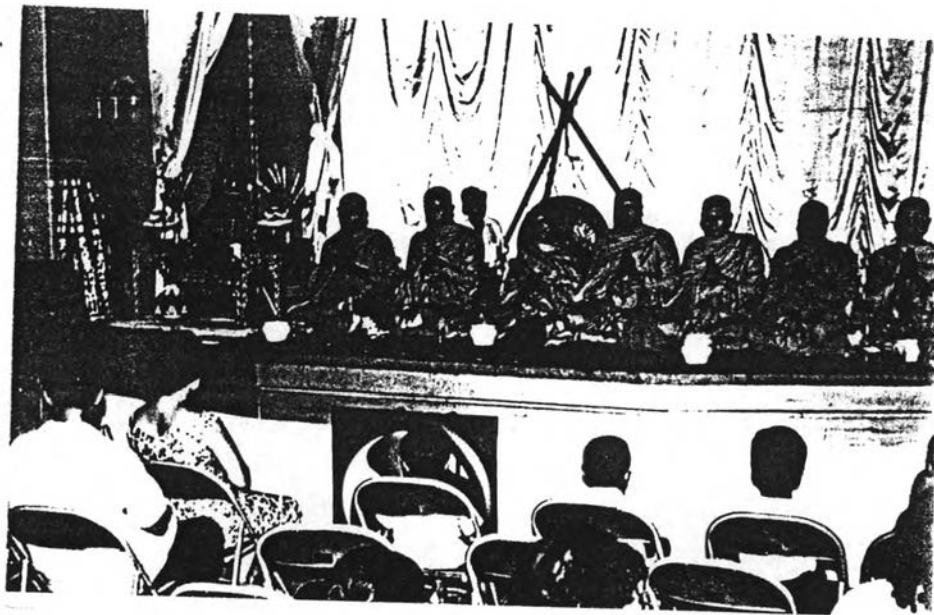

ภาพที่ 21 ระบายลายสือไทย แสดงหน้าพระที่นั่งสมเด็จพระเจ้าฟ้าเพชรรัตน์ฯ ณ เวทีสวนอัมพร (ระบำในละครเรื่องอานนภาพพ้อขุนรามคำแหง)

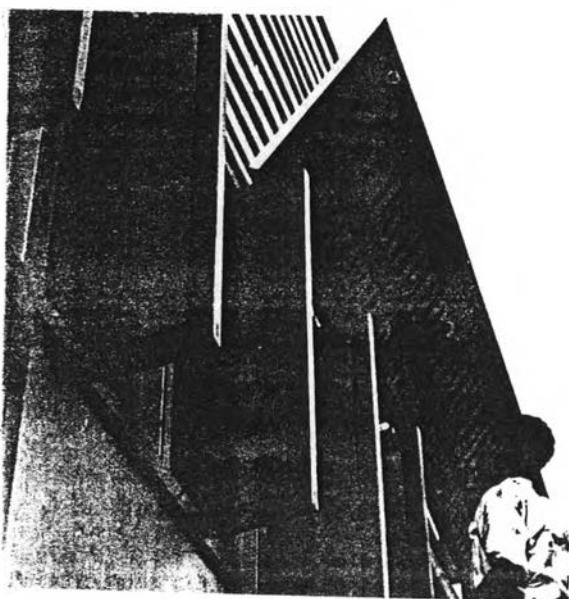

ภาพที่ 22

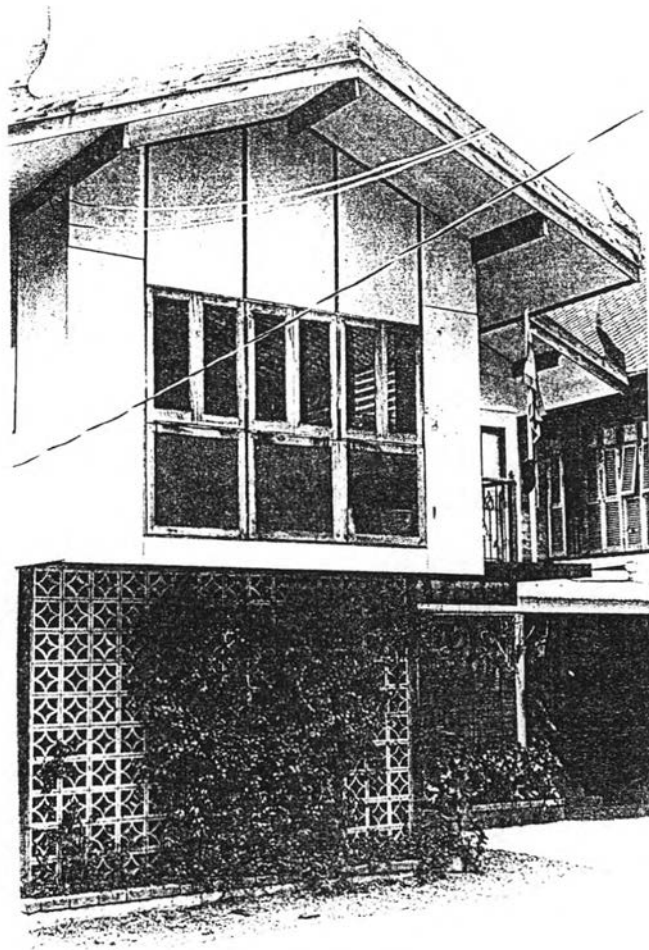
แผนผังสถานที่ตั้งโรงเรียนผกาวัลลีอนุครูียงค์ (บ้านศิลปบรรเลง) เลขที่ 135 ถนนบริพัตร ซอยบ้านบาตร ตำบลเทพศิรินทร์ เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย จังหวัดพระนคร เป็นสถานที่จัดการแสดงนาฏศิลป์ไทยต้อนรับชาวต่างประเทศ และเป็นสถาบันเอกชนเปิดสอนนาฏศิลป์ไทยและสากล คุรุียงค์ไทยและสากล และคีตศิลป์ไทยและสากล

ภาพที่ 23 พิธีทำบุญเลี้ยงพระในวันเปิดโรงเรียนผกาวดีนาฏคุริยางค์

ภาพที่ 24 การติดตั้งแผ่นป้ายชื่อโรงเรียนผกาวดีนาฏคุริยางค์

ภาพที่ 25

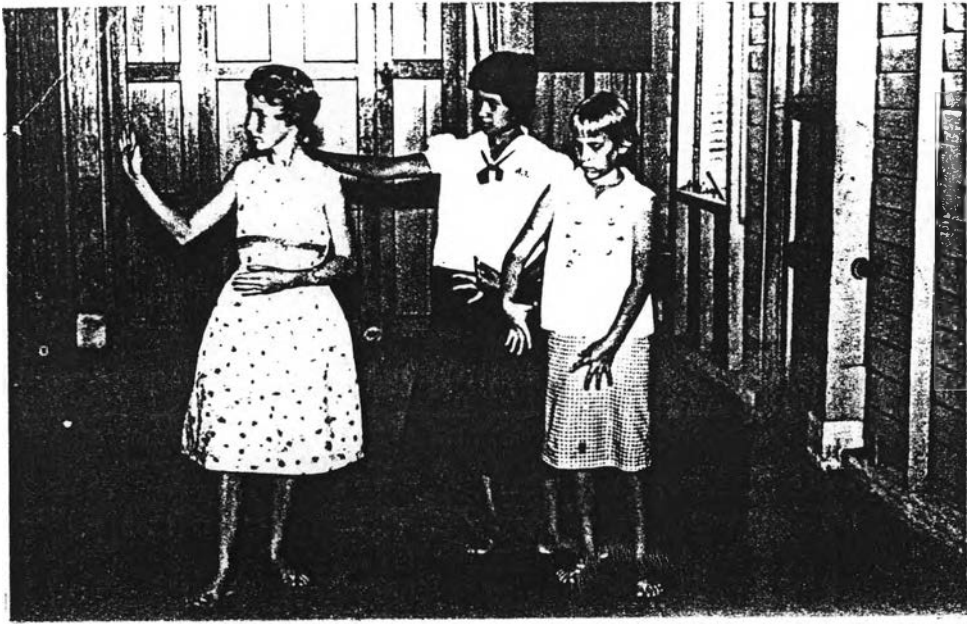
บ้านศิลปบรรเลง* สถานที่จัดแสดงนาฏศิลป์ไทยสำหรับนักท่องเที่ยว
 ในภาพ บ้านชั้นล่างดัดแปลงเป็นห้องอาหารให้นักท่องเที่ยวรับประทานก่อนเข้าชมการแสดง
 บ้านเรือนไม้ (ด้านขวา) ชั้นล่างเป็นห้องรับแขก โรงละครอยู่ด้านหลังบ้านเรือนไม้

* ดัดแปลงสถานที่เพื่อจัดแสดงนาฏศิลป์สำหรับนักท่องเที่ยวดังนี้

บ้านตึก
 ชั้นล่าง - ห้องอาหาร
 ให้นักท่องเที่ยว
 รับประทาน

โรงละคร

บ้านเรือนไม้
 ชั้นล่าง - ห้องรับแขก

ภาพที่ 26 การสอนชาวต่างประเทศทำสอคสร้อยขมาลา ชุดร่ววงมาตรฐาน

ภาพที่ 27 การสอนชาวต่างประเทศ ชุดรำลาวกระทบไม้

ภาพที่ 28

ห้องอาหารจัดเลี้ยงชาวต่างประเทศให้รับประทาน
ก่อนเข้ารับชมการแสดงนาฏศิลป์ไทยของคณะผกาวัลลี

ภาพที่ 29

ชาวต่างประเทศชมการแสดงนาฏศิลป์ผกาวัลลี
ที่โรงละครผกาวัลลี บ้านศิลปินบรณรง

ภาพที่ 30 การแสดงชุดระบำฉิ่ง ของนาฏศิลป์ผกาวัลี

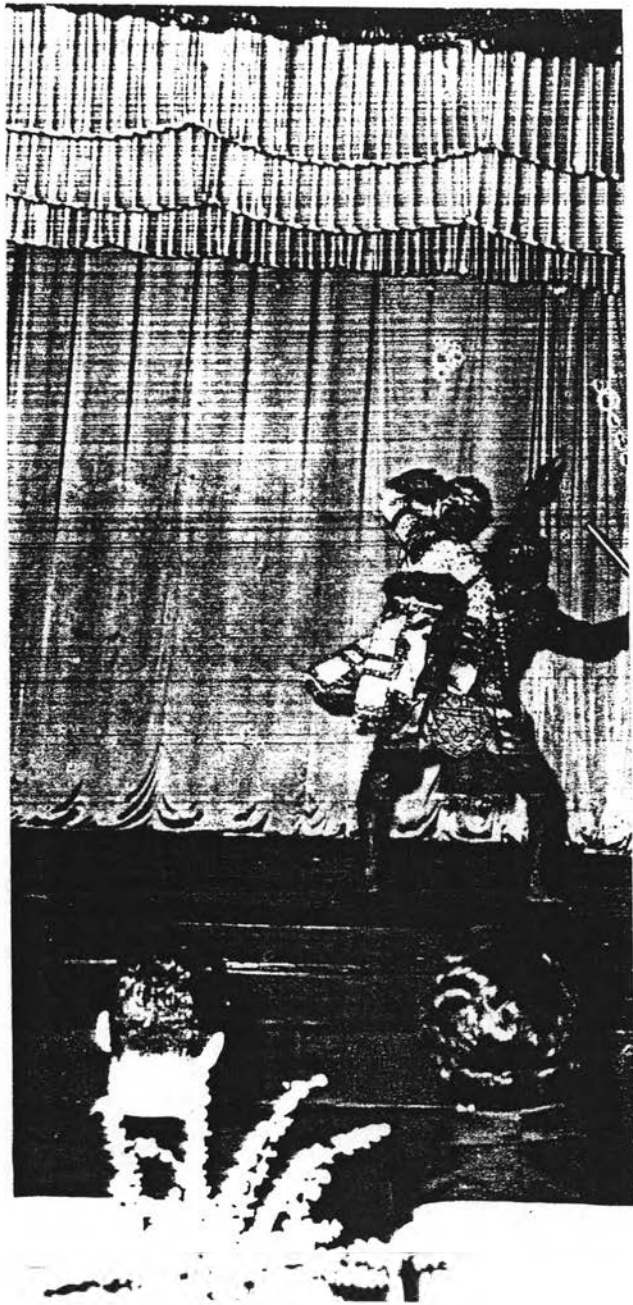

ภาพที่ 31 การแสดงชุดระบำลาขสี้อไทย (ระบำพัด)
ของนาฏศิลป์ผกาวัลี ที่โรงละครผกาวัลี

ภาพที่ 32

การแสดงศิลปะป้องกันตัว ดาบสองมือ ของนาฏศิลป์ผกาวัลี
 ผู้แสดง ยืน - ดวง นักดนตรี, นั่ง - สมทรง ... (ถึงแก่กรรม)
 จัดแสดงทุกรอบ ในการแสดงนาฏศิลป์ไทยต้อนรับนักท่องเที่ยว
 ที่โรงละครผกาวัลี ซอยบ้านบาตร (บ้านศิลปะบรรเลง)

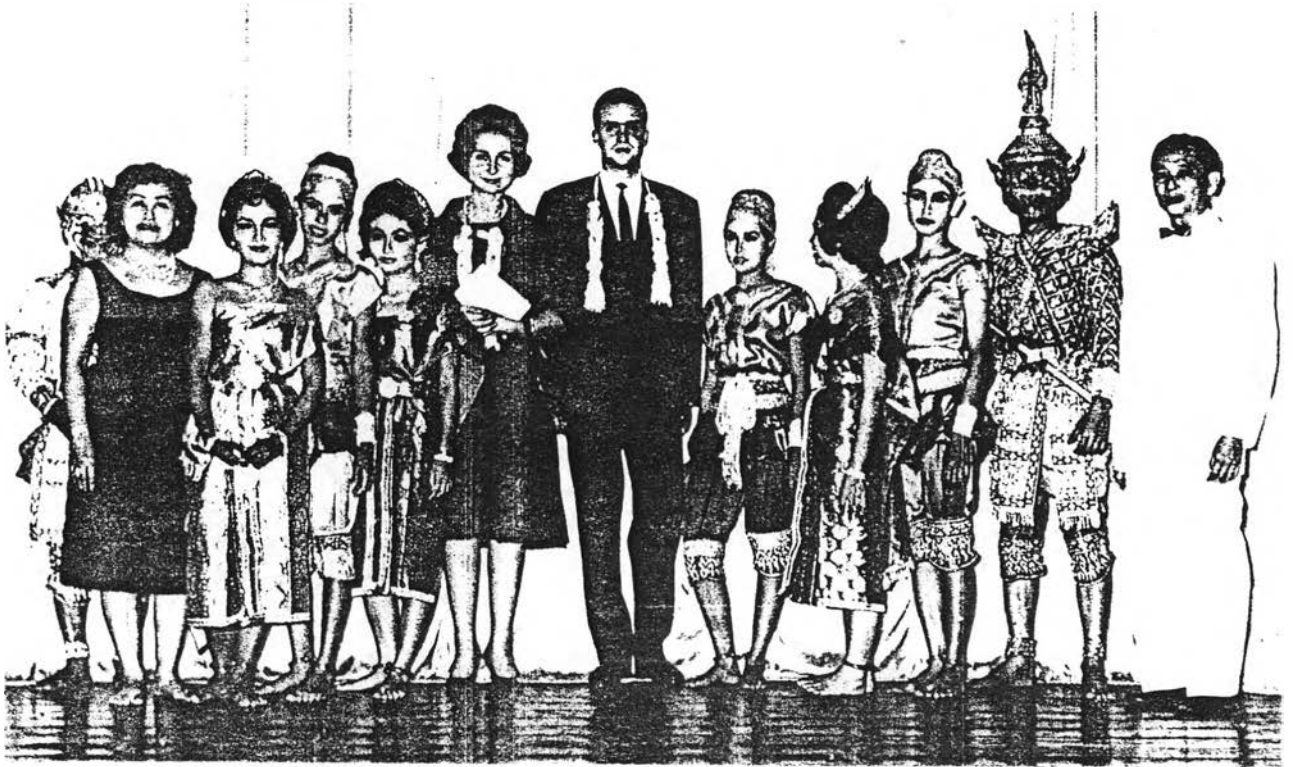

ภาพที่ 33

การแสดงโขน เรื่องรามเกียรติ์ ตอนหนุมานตามจับวิรุญจำบัง
คือนรนนท์ทองเทียว ที่โรงละครพกาวลี

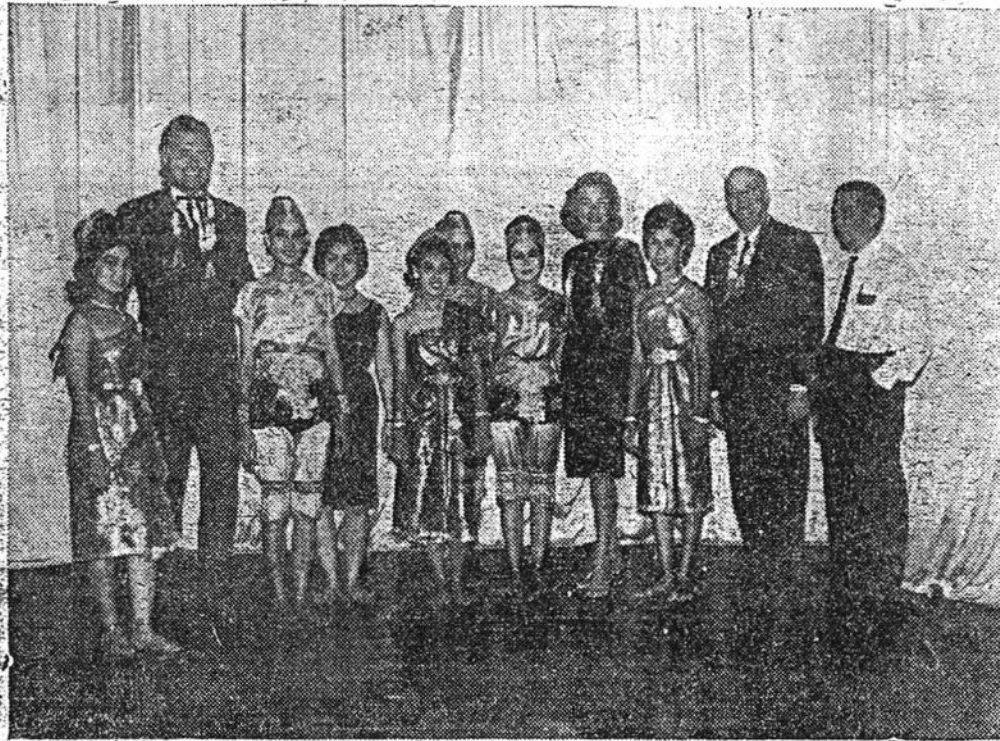

ภาพที่ 34 ประสิทธิ์ ศิลปบรรเลง ถวายสมุดชื่นชื่อกับบุคคลสำคัญ

ภาพที่ 35 พระเจ้าฮวน คาลอส และพระราชินีโซเฟีย แห่งสเปน ถ่ายรูปเป็นที่ระลึก
หลังจากชมการแสดงของคณะนาฏศิลป์ผกาวัลี

14 บางกอกเวิลด์ วันจันทร์ที่ ๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๐๖

World Photo by Kamthorn

Stars and Dancers . . . Mr. and Mrs. Edgar Bergen and Jock (Tarzan) Mahoney, in town over the weekend mixing business with pleasure, visited the Phakavali Dance Institute shortly after arriving Wednesday. Mr. Bergen, who with his friend Charley McCarthy pioneered radio comedy in America (second from right) and his wife departed for Hongkong and Japan yesterday. Mr. Mahoney (second from left) is presently in Thailand filming "Tarzan's Three Challenges."

ภาพที่ 36

คาราภาพยนตร์และนักแสดงนาฏศิลป์ผกาวัลย์ ถ่ายรูปเป็นที่ระลึกที่โรงละครผกาวัลย์

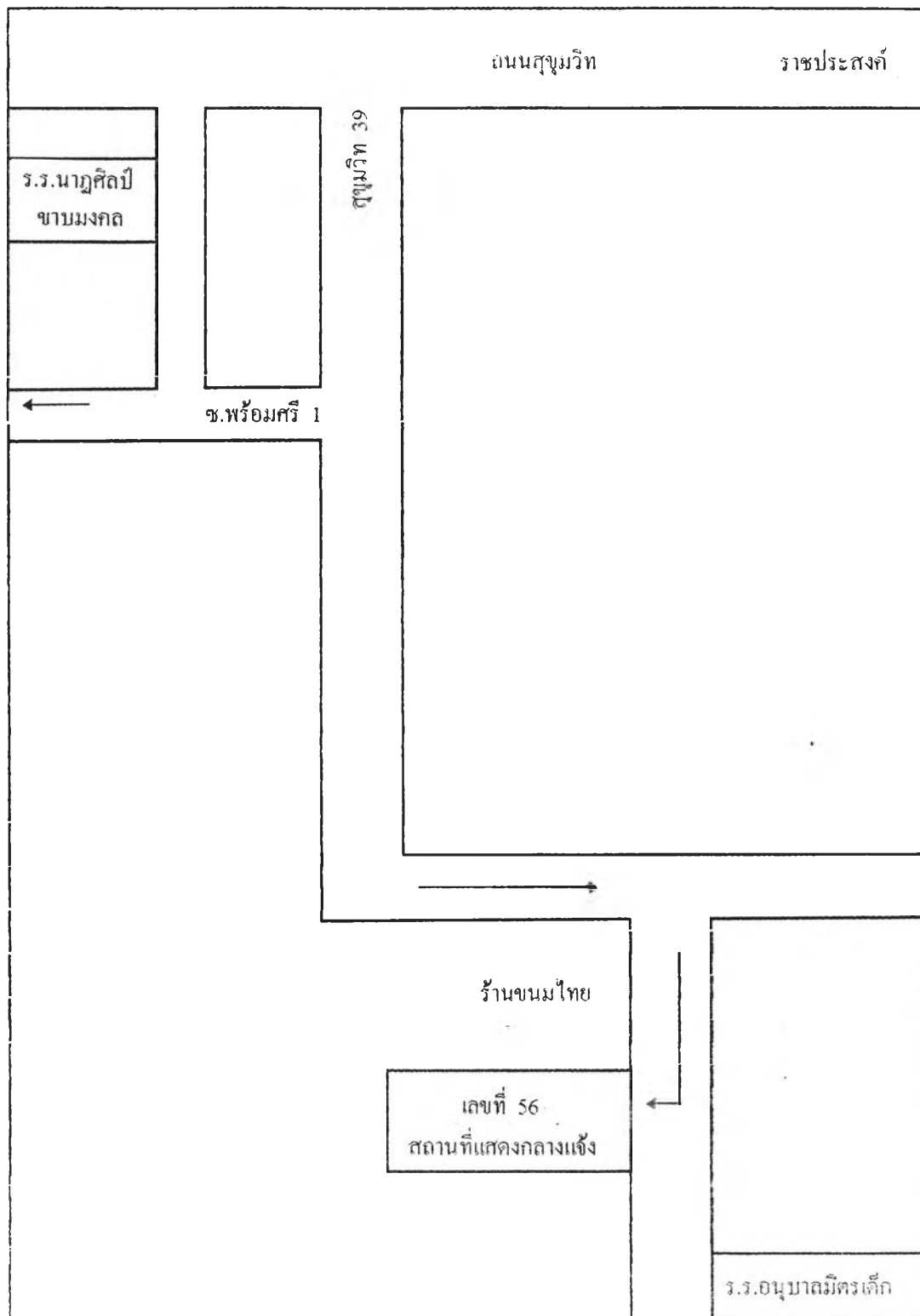
ภาพที่ 37

แอน แบคเตอร์ (Ann Baxter) ดาราภาพยนตร์ฮอลลีวู้ดในชุดเครื่องละครตัวนาง
 หลังจากชมการแสดงนาฏศิลป์ผกาวัลย์ มีความสนใจการแต่งกายละครไทย
 จึงขอแต่งชุดขึ้นเครื่องนางเพื่อถ่ายรูปเป็นที่ระลึก

ภาพที่ 38

อี เอ็ดเวิร์ด จี โรบินสัน คาราภาพยนตร์ฮอลลีวู้ด ทักทายผู้แสดง
หลังจากชมการแสดงนาฏศิลป์ผกาวัลย์ ได้เข้ามาด้านหลังเวที และกล่าวชื่นชมผู้แสดง

ภาพที่ 39

แผนผังสถานที่แสดงกลางแจ้งของโรงเรียนศิวาลัยวิฑูริย์

เลขที่ 56 สุขุมวิท 39 ก.ท.ม. 17177

บ้านของถัดดา และประสิทธิ์ ศิลปบรรเลง

ภาพที่ 40 สถานที่การแสดงกลางแจ้ง เลขที่ 56 สุขุมวิท 39

ภาพที่ 41 ขบวนรถนำนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศมาชมการแสดงนาฏศิลป์ไทย
ที่บ้านลัดดา - ประสิทธิ์ ศิลปบรรเลง

ภาพที่ 42 นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ นั่งกลางแจ้งเพื่อชมนาฏศิลป์ไทย

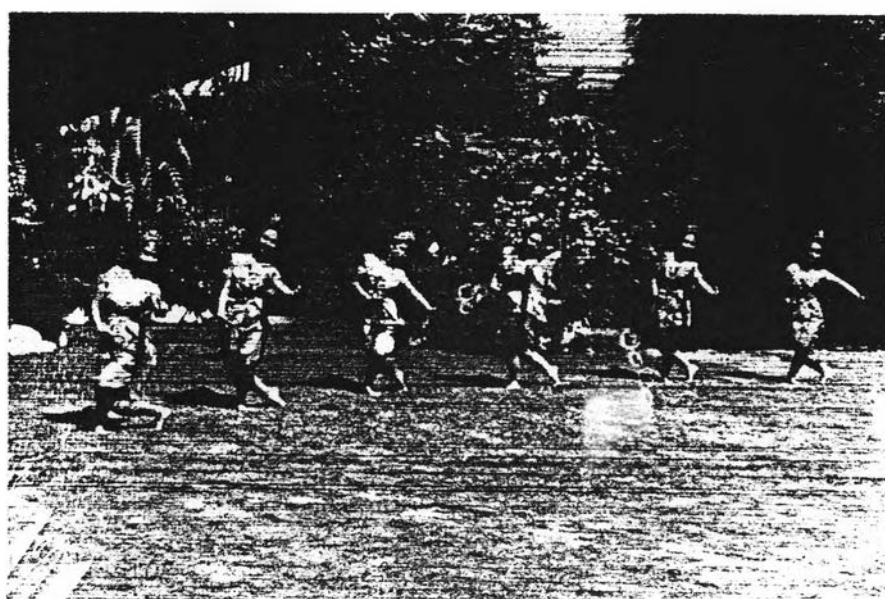

ภาพที่ 43
ผู้แสดงนาฏศิลป์ไทยชุดแรก
จบด้วยการโปรยดอกไม้

ภาพที่ 44

การแสดงกลางแจ้งสำหรับนักท่องเที่ยว ชุมชนฝิ่นเลียบ

ภาพที่ 45

การแสดงกลางแจ้งสำหรับนักท่องเที่ยว ชุมชนบ่ากีนรี

ภาพที่ 46
การแสดงชุดฟ้อนพม่าเป็งมาง

ภาพที่ 47
การแสดงชุดฟ้อนชมเดือน ที่บ้านคุณอรพิน ไชยกาล

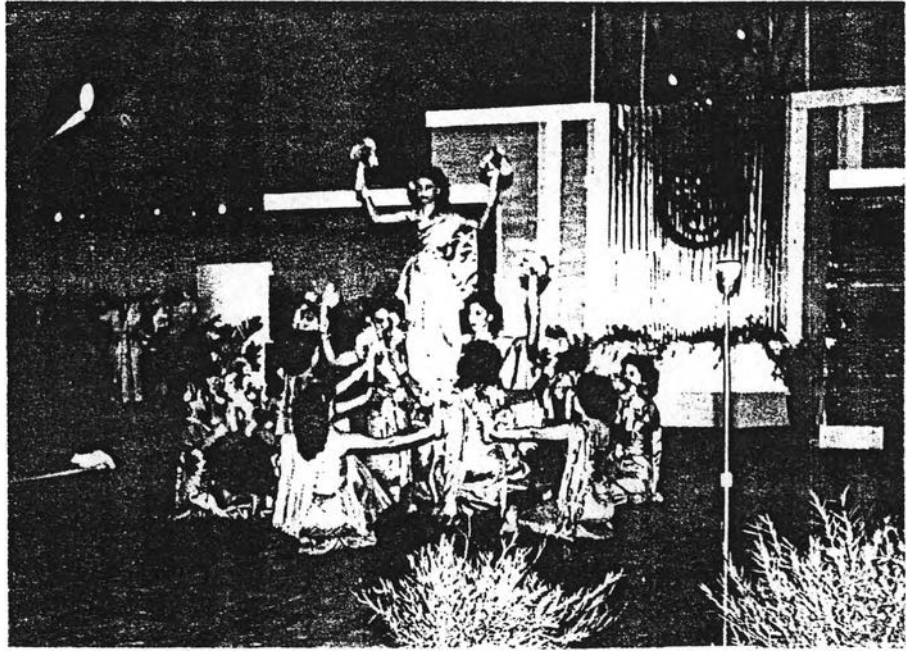
ภาพที่ 48

คณะนาฏศิลป์ผกาวัลย์ แสดงบนเรือโฮกูโตมารุ

บันทึกด้านหลังภาพ

ในระหว่างการฝึกภาคทะเลเรือ “โฮกูโตมารุ” แห่งกระทรวงการขนส่ง ประเทศญี่ปุ่น ได้แวะเยือนกรุงเทพฯ บรรดาลูกเรือและนักเรียนจำนวน 120 คน บนเรือนี้ต่างฝันที่จะได้ชม นาฏศิลป์ไทย ความฝันนี้ได้กลายเป็นความจริงขึ้นมาเมื่อครูลัดดา สารดาบส แห่งคณะนาฏศิลป์ ผกาวัลย์ นำคณะนาฏศิลป์ไปแสดงบนเรือ ณ ท่าเรือแห่งประเทศไทย เข้าวันจันทร์ที่แล้ว และในตอนบ่ายวันนั้นเองคณะลูกเรือและนักเรียนก็เล่นเรือกลับสู่ญี่ปุ่น

(Jis Photo)

ภาพที่ 49
ระบำดอกไม้เงิน - ดอกไม้ทอง

ภาพที่ 50
ระบำกินรีร้อน

ภาพที่ 51

นางอุศิลาปัทมาวดีและนางอุศิลาปัทมาวดีที่ปากีสถานตะวันออก เมื่อ พ.ศ. 2495

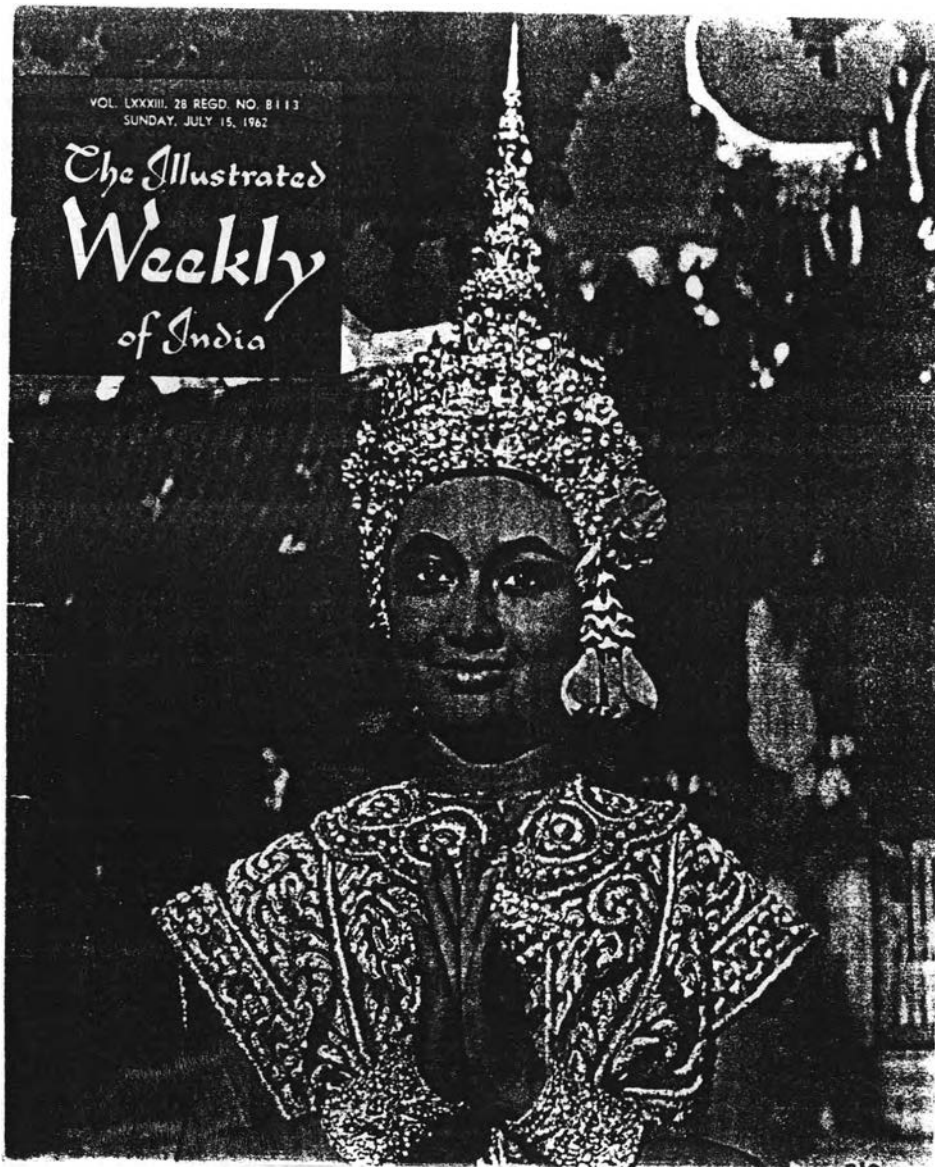
ภาพที่ 52

นางอุศิลาปัทมาวดีที่มหาโพธิ์สมาคม กัลกัตตา อินเดีย เมื่อ พ.ศ. 2495

ภาพที่ 53

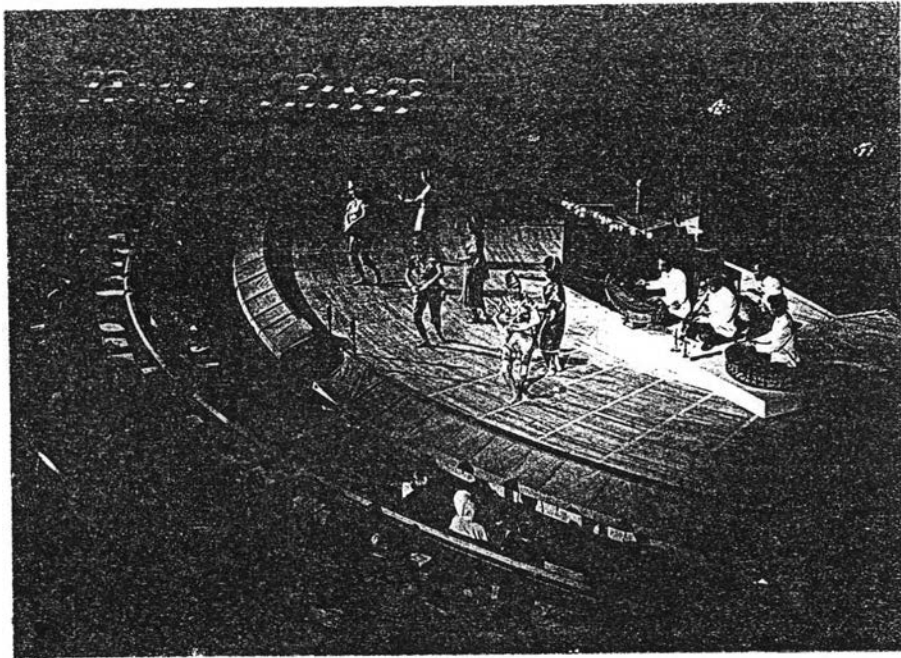
ประสิทธิ์ ศิลปบรรเลง กับแผ่นป้ายโฆษณาหน้าโรงละครที่อเมริกาใต้

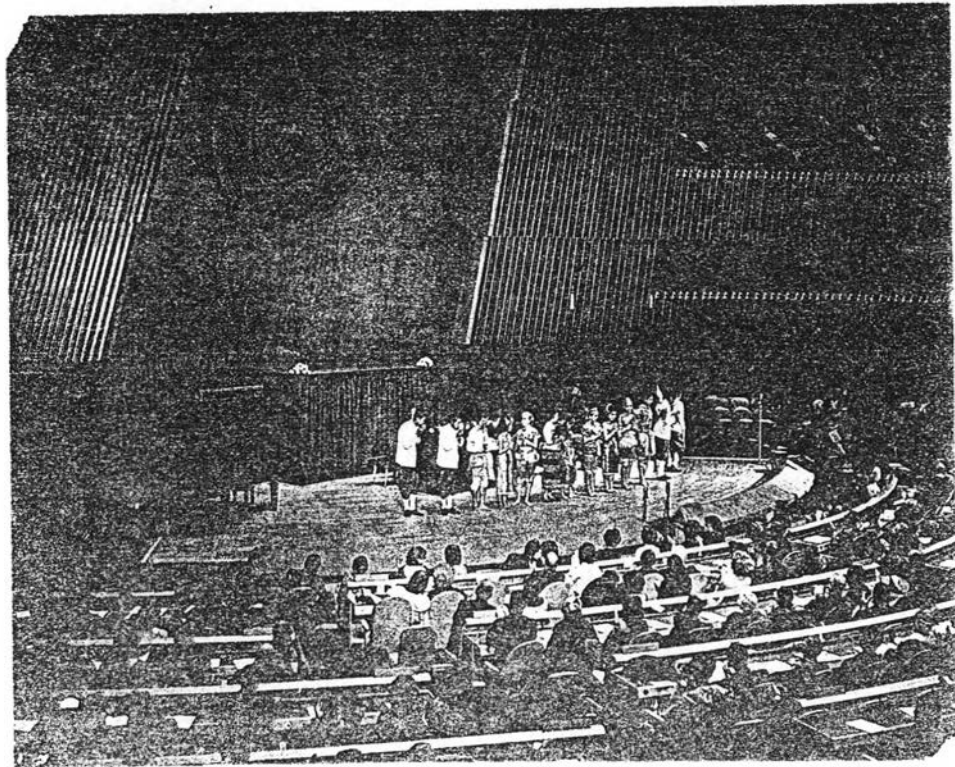
ภาพที่ 54 วัลย์ลดา ศิลปบรรเลง นาฏศิลป์ผกาวัลี เมื่อ พ.ศ. 2505 (1962)

ภาพที่ 55 นักดนตรีไทยคณะผกาวัลีที่สหรัฐอเมริกา เมื่อ พ.ศ. 2505

ภาพที่ 56 การแสดงชุดระบำกลองในวันสิทธิมนุษยชน 10 ธันวาคม 2505 (1962)
ที่สหประชาชาติ สหรัฐอเมริกา

ภาพที่ 57 ถัดดา ศิลปบรรเลง รับช่อดอกไม้พร้อมนักแสดงและนักดนตรี
ที่สหประชาชาติ สหรัฐอเมริกา

ภาพที่ 58 พระราชินีอินกริดแห่งเดนมาร์ก แสดงความยินดีต่อคณะนักแสดงพาวลี
(ในภาพ ลัดดา ศิลปบรรเลง วลัยลดา ศิลปบรรเลง และนักแสดง)

ภาพที่ 59

ระบำมาตรฐานของนาฏศิลป์ฟลาวลีที่สหรัฐอเมริกา เมื่อ พ.ศ. 2505

ตัวนาง วิลัยลดา ศิลปบรรเลง เกศแก้ว มาตะวิสุทธิ

ตัวพระ สุคาร์ตน์ สารตายน สายสมร น้ามาลี

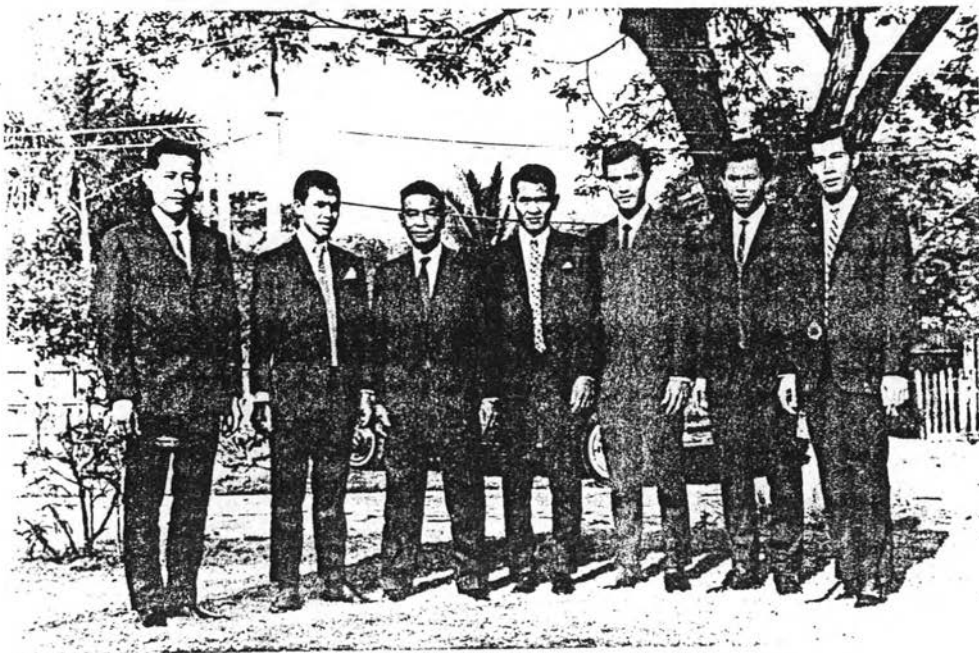

ภาพที่ 60

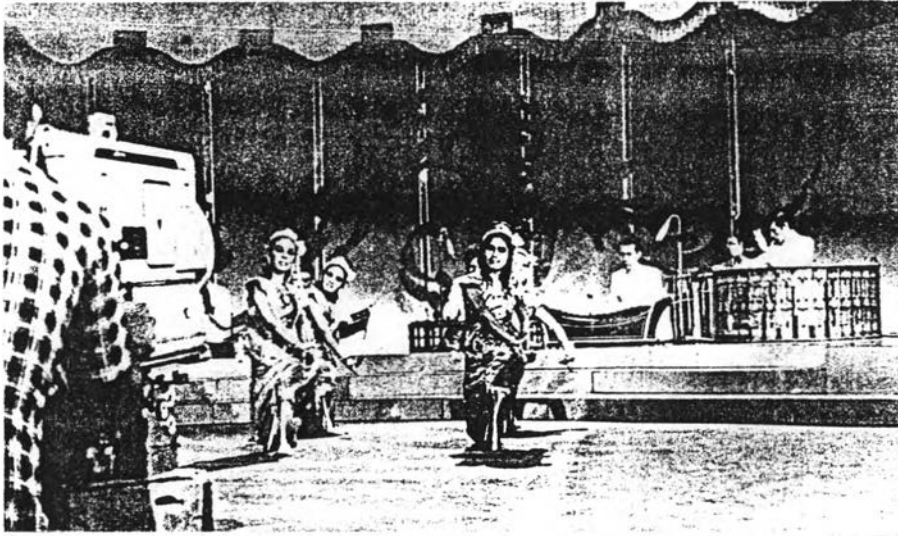
ชุดเพื่อนชมเดือนที่สหรัฐอเมริกา เมื่อ พ.ศ. 2505 (1962)
 จากซ้าย นารี วิทยศิลป์ เกศแก้ว มาสะวิสุทธิ์
 วัลย์ลดา ศิลปบรรเลง ศรีกัญญา สารตาขน

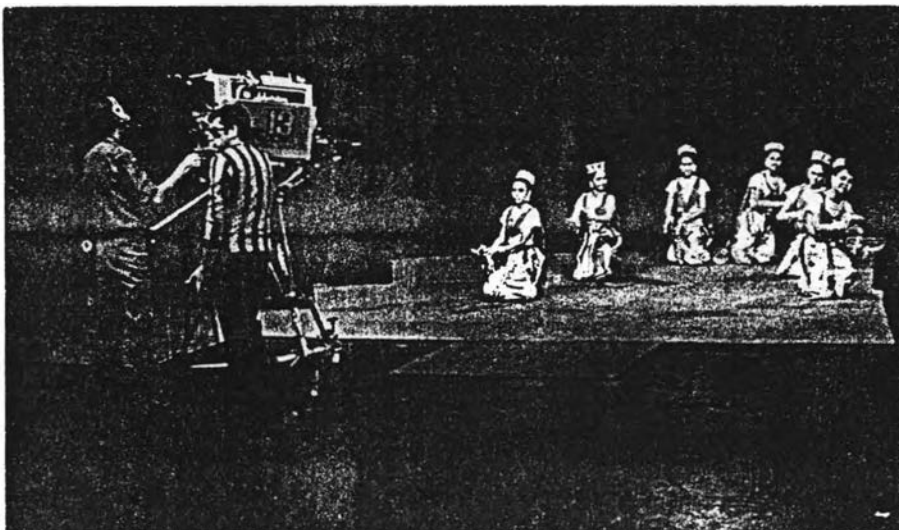
ภาพที่ 61
หัวหน้าคณะผกาวัลลี
นำนางกุศิลป์และนักดนตรี
จำนวน 21 คน
ไปแสดงที่สหรัฐอเมริกา
เมื่อ พ.ศ. 2513 (1970)

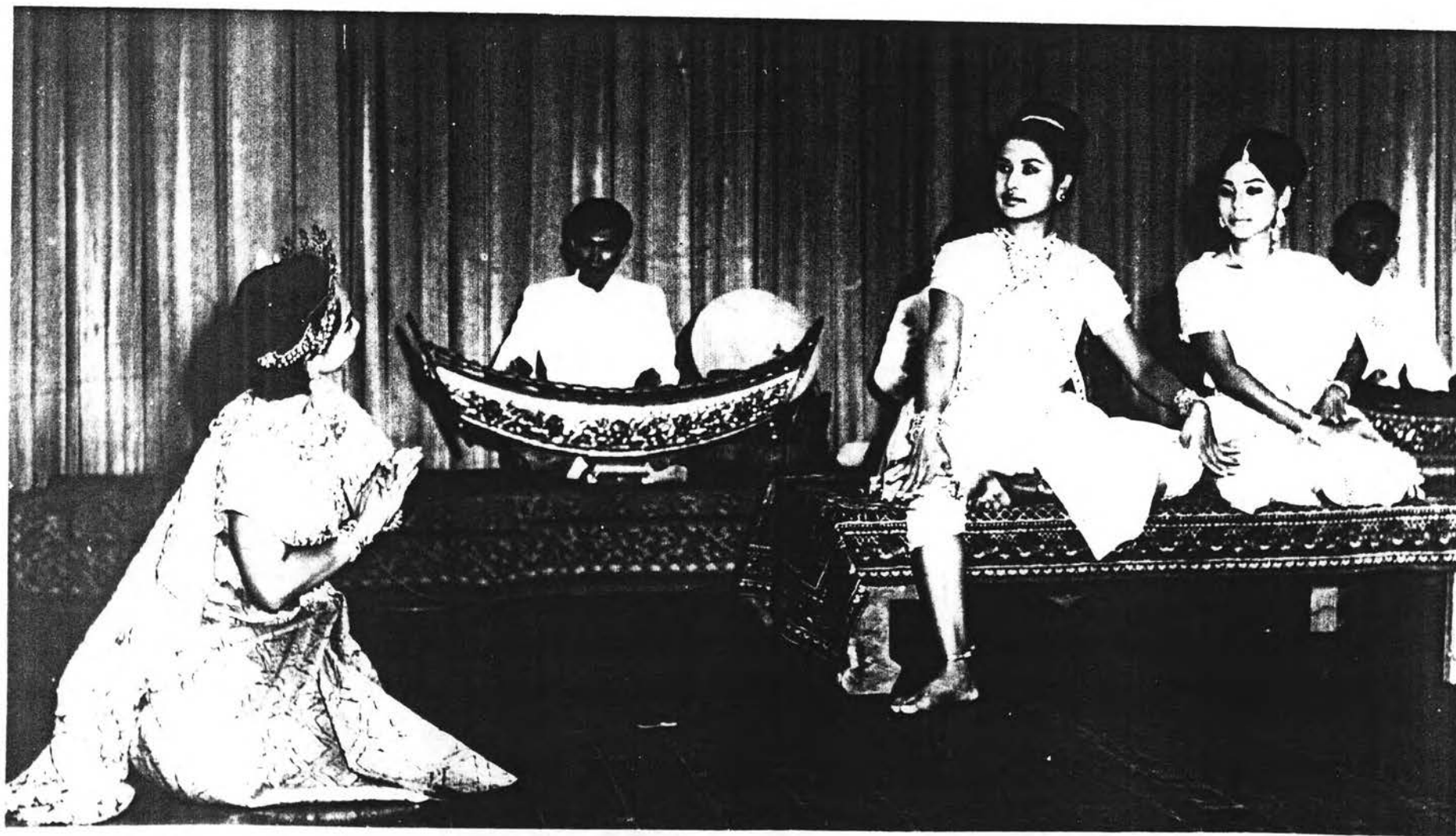
ภาพที่ 62 คณะนักดนตรีผกาวัลลีไปสหรัฐอเมริกา เมื่อ พ.ศ. 2513

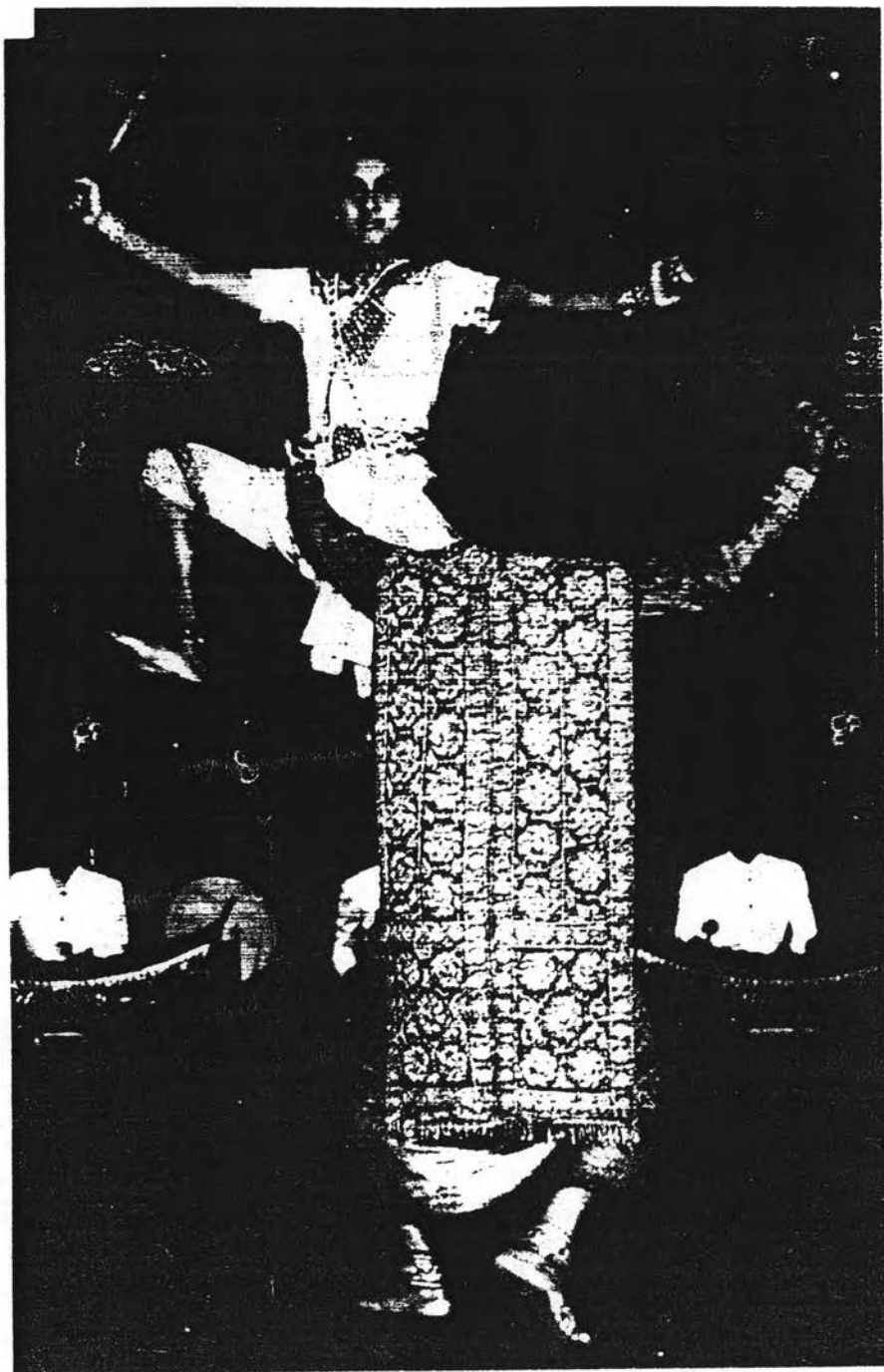
ภาพที่ 63
การบันทึกเทปโทรทัศน์ในต่างประเทศชวราเป็งมาง

ภาพที่ 64
การบันทึกเทปโทรทัศน์ในต่างประเทศชวาระบ่าง

ภาพที่ 65 การแสดงโขนเรื่องรามเกียรติ์ ตอนศุรปนาหึง

ภาพที่ 66
ทำขึ้นลอยพระรัตนมณีกับนางยักษ์สุรปนา

ภาพที่ 67

พิธีเปิดงานเพื่อก่อตั้งศูนย์กลางการแสดงดนตรี - นาฏศิลป์ฟิลิปปินส์
 ชูคขวานิ่ง มาดามมาร์กอส ภรรยาประธานาธิบดีมาคอส ประเทศฟิลิปปินส์
 ที่ 2 จากขวานิ่ง ลัดดา ศิลปบรรเลง
 ที่ 1 จากขวานิน ประสิทธิ์ ศิลปบรรเลง เป็นตัวแทนของประเทศไทย
 ที่ 2 จากขวานิน ดร.มอร์ดัน ระหว่างทำปริญญาเอกทางดนตรีไทย ที่แคลิฟอร์เนีย
 ได้เดินทางมาประเทศไทยเพื่อศึกษาดนตรีไทยกับประสิทธิ์ ศิลปบรรเลง
 เรื่อง การทฤษฎีดนตรีไทย และดุริยางค์เปรียบเทียบ

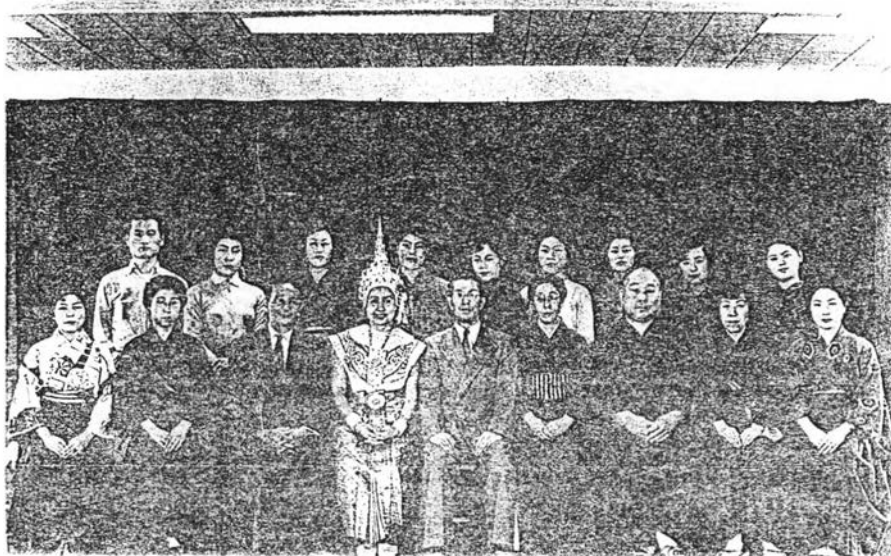
ภาพที่ 68 ตัวแทนนาฏศิลป์ซาคากิบาร่า กำลังมอบช่อดอกไม้ให้กับคุณครูทั้งสองท่าน

ภาพที่ 69 ร.ร.นาฏศิลป์ซาคากิบาร่า รอต้อนรับลัดดา - ประสทิทธิ์ ศิลปบรรเลง

ภาพที่ 70 นายชากาภิบาล ผู้อำนวยการโรงเรียนและลัคดา ศิลปบรรเลง

ภาพที่ 71 คณะครูโรงเรียนนาฏศิลป์ (เอกชน) ชากาภิบาล โดเกียว

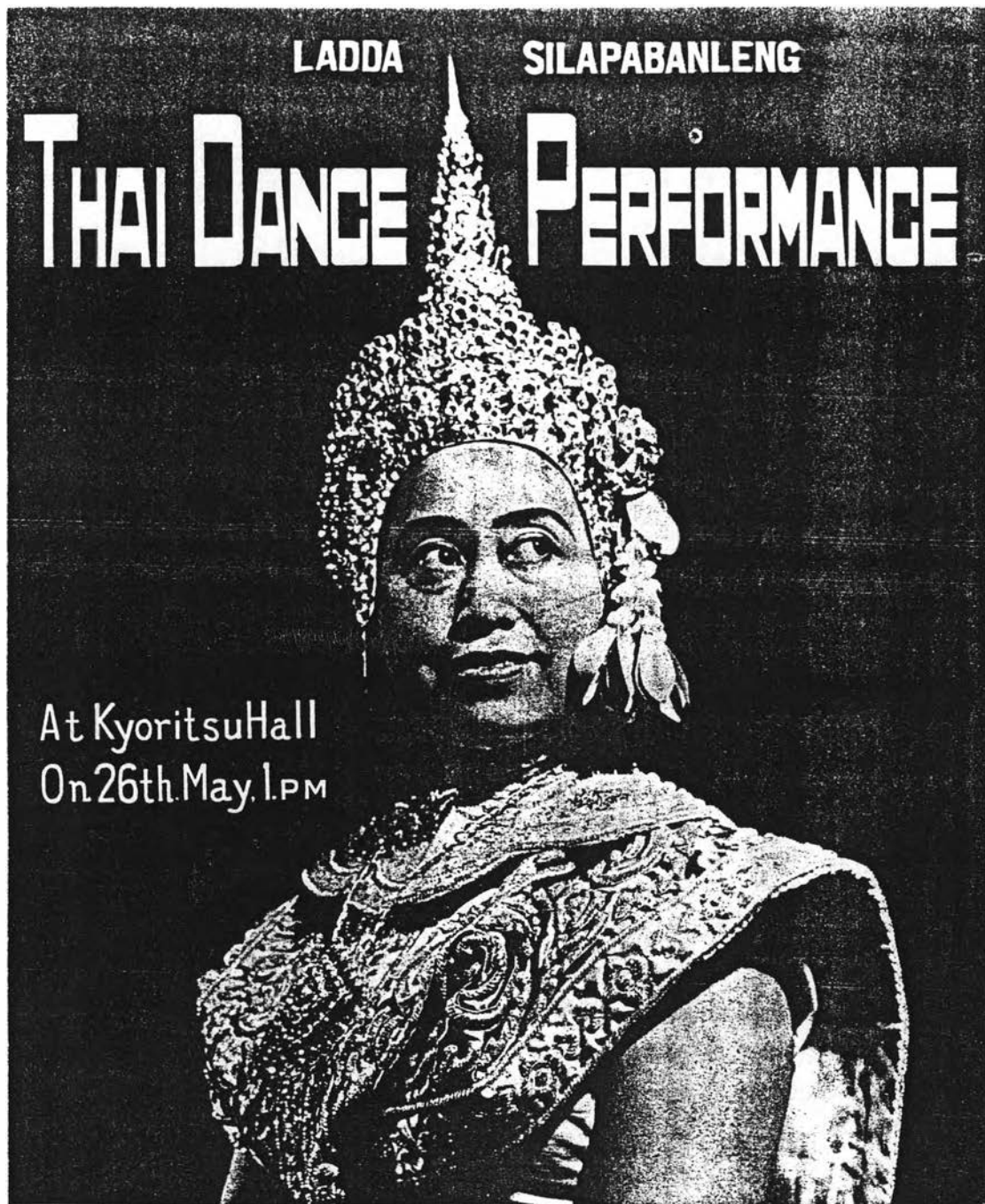

ラツダ シラババンレン女史

ラツダシラハ・バンレン女史は現在タイ国で最もすぐれた舞踊家であり、タイ国王立シルパコーン無踊学校の教授として多年タイ古典無踊を指導、去る昭和9年日本に来朝したタイ国派遣の芸術使節35名中の主要メンバーとして日本の各地で公演し、後バンコックにバカワリ舞踊研究所を設立し王立シルパコーンに次ぐタイ国最高の舞踊団をひきいてインド、パキスタン、セイロン、フィリッピン等のアジャ諸国で公演し、今回20数年振りに来朝し純粹のタイ舞踊を日本で公演するものであります。

榊 原 帰 逸

ภาพที่ 72 ลัดดา ศิลปบรรเลง กับภาพโฆษณาหน้าโรง
ที่เคียวริทสุ ฮอด โตเกียว ประเทศญี่ปุ่น

主催	榊原舞踊学園
協賛	タイ大使館
	日泰協会

ภาพที่ 73

ลัดดา ศิลปบรรเลง ภาพปก สูจิบัตรในการแสดงนาฏศิลป์ไทย

ที่เทียวาริทสุ ฮอล กรุงโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น

ラッタ・シラパンレン
 タイ舞踊公演
 於五月二十六日(日)午後一時
 立講堂
 の
 B席 200

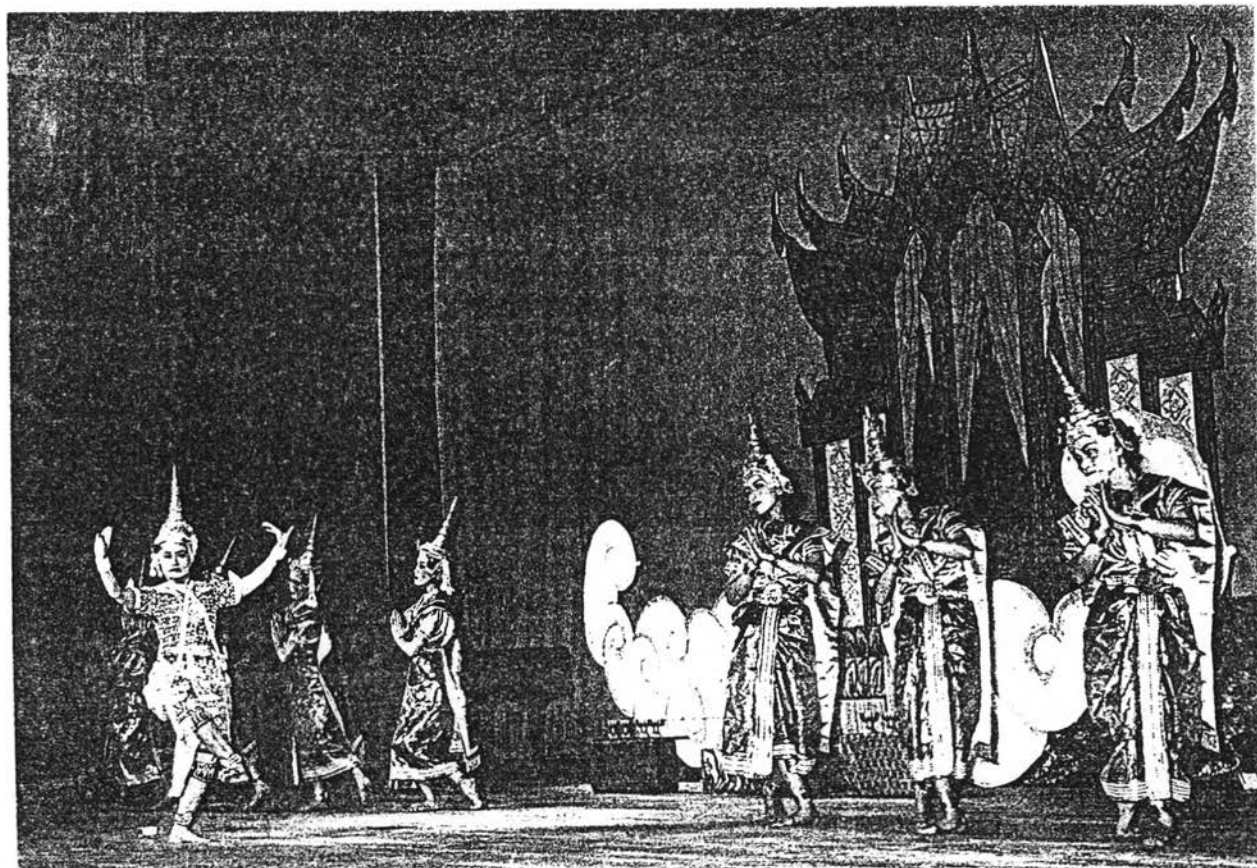

ภาพที่ 74

ลัดดา ศิลปบรรเลง กับภาพตัวเข้าชมการแสดงนาฏศิลป์ไทย

26 พฤษภาคม เวลา 13.00 น. ที่เคียวริทสุ ฮอลล์

ร่วมกับโรงเรียนนาฏศิลป์ซาคากิบาร่า

ภาพที่ 75

การแสดงที่โรงละคร เคียวริทสุ ฮอล กรุงโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น
 ลัดดา ศิลปบรรเลง แสดงเป็นพระอินทร์ร่วมกับนักเรียน ร.ร.ชากากิบาร่า

นายชากากิบาร่า มีความสามารถนาฏศิลป์สากลและนาฏศิลป์ชาติต่างๆ ได้ก่อตั้ง
 ร.ร.นาฏศิลป์เอกชนชากากิบาร่า และได้สอนนาฏศิลป์ชาติต่างๆ ให้แก่ผู้เรียน ได้เชิญลัดดา
 ศิลปบรรเลง มาสอนนาฏศิลป์ไทยเป็นระยะเวลา 2 เดือน ให้แก่นักเรียนที่กำลังจะจบการศึกษา
 และได้จัดให้มีการแสดงนาฏศิลป์ไทย โดยทางโรงเรียนได้จัดฉากและสร้างเครื่องแต่งกาย ซึ่ง
 การแสดงครั้งนี้ผู้ชมให้ความสนใจและชอบการแต่งกายของชุดนาฏศิลป์ไทย

ภาพที่ 76 คณะนาฏศิลป์ซำคาภิร่ำ ญี่ปุ่น เยี่ยมโรงเรียนศกาวลีนาฏดุริยางค์

ภาพที่ 77 คณะนาฏศิลป์ซำคาภิร่ำ แสดงบนโรงละครพกาวัลลี

ภาพที่ 78 นายชาคาภิบาล สอนนาฏศิลป์ญี่ปุ่นให้แก่แก่นักเรียนผกาวัลดี

ภาพที่ 79

ลัดดา ศิลปบรรเลง

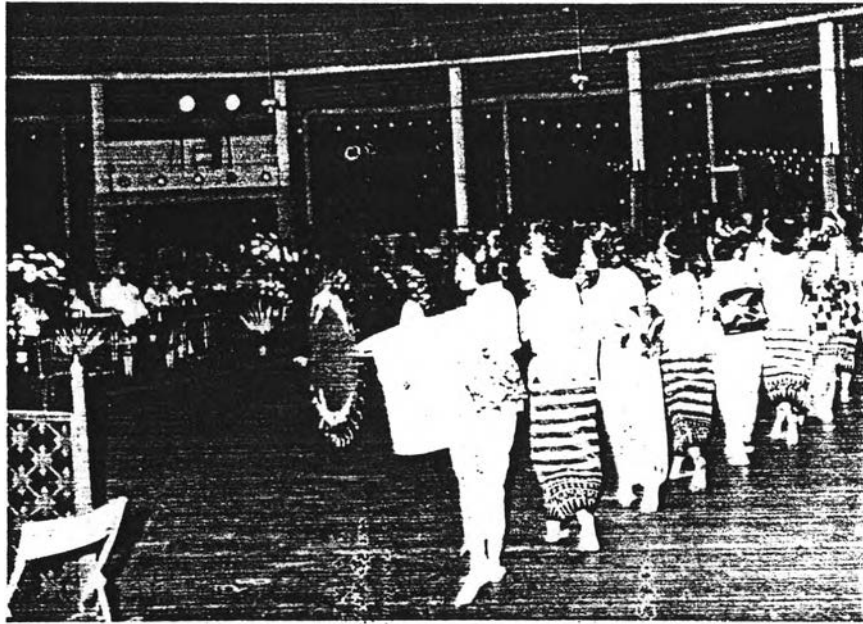
ฝึกหัดทำรำนาฏศิลป์ญี่ปุ่น

โดยนายชาคาภิบาลและคณะ

ได้เดินทางมาอยู่ที่ ร.ร.ผกาวัลดี ฯ

เป็นเวลา 2 เดือน และฝึกหัด

นาฏศิลป์ไทย

ภาพที่ 80 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ เสด็จทอดพระเนตร ระบำไทย - ญี่ปุ่น
ในวันเปิดสมาคมนักเรียนเก่าญี่ปุ่น ณ เวทีสวนอัมพร

ภาพที่ 81 การบรรเลงโกโตะของนักดนตรีญี่ปุ่นร่วมกับการบรรเลงปี่พาทย์ของนักดนตรีไทย
ประกอบการแสดงระบำไทย - ญี่ปุ่น ถวายหน้าพระที่นั่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
ประสิทธิ์ ศิลปบรรเลง ปรับปรุงดนตรีบรรเลงเพลงลาวเสียดงเทียน

ภาพที่ 82

เกศแก้ว มาสะวิสุทธิ และศิริกุล วรรณทร ในชุดเจ้าหญิงน้ำค้าง
 ทำฉลุปูนจากโรงเรียนนาฏศิลป์ชาตากิบาร่า
 ลัดดา ศิลปบรรเลง ได้ดัดแปลงทำร่าและตั้งชื่อชุดว่าเจ้าหญิงน้ำค้าง

ภาพที่ 83

การฝึกซ้อมระบำสเปญ ของนักเรียนโรงเรียนผกาภิบาลนาฏดุริยางค์
จากซ้าย ลัจจา (ศิษย์ปัญญา) วานม่วง ศิริกุล (นักดนตรี) วรบุตร
อมรา (อนันตศัพท์) แฮร์ริส เกศแก้ว มาสะวิสุทธิ์

negotiations for a nucle...

PACIFIC

STARS AND STRIPES

AIR EDITION

10¢ DAILY

15¢ WITH SUPPLEMENTS

AN AUTHORIZED PUBLICATION OF THE U.S. ARMED FORCES IN THE FAR EAST

Phakavali Players . . . Two members of the Phakavali Institute of Thai Music and Dance strike classic poses which they will execute this Friday at the Student Christian Center at 7:15 p.m. This will be the last major performance of the Troupe before they depart for the United States upon a tour at the invitation of the Asia Society.

ภาพที่ 84 ภาพข่าวในหน้า "PACIFIC STARS AND STRIPES" จากหนังสือพิมพ์ The Bangkok World "นาฏศิลป์ 2 คน จากสถาบันดนตรีและนาฏศิลป์ผกาวัลี ทำทำนาฏศิลป์ในชุดที่จะแสดงในวันศุกร์นี้ที่สำนักงานกลางนักเรียนคริสเตียน เวลา 7.15 น. (19.15 น.) การแสดงครั้งนี้จะเป็นรอบสุดท้าย ก่อนที่คณะฯ จะเดินทางไปแสดงในประเทศสหรัฐอเมริกา ตามคำเชิญของ เอเชีย โซไซตี้"

SAS Photo

In New York . . . Dancers of the Pakhawali Dance Institute of Thailand, accompanied by their musicians pose on the tarmac at New York's Idlewild Airport shortly after their arrival in the United States Thursday. The troupe arrived in New York from performing in Europe. The Pakhawali dancers are the first Thai company to visit the United States. They will be conducted on a transcontinental tour of America arranged by the Asia Society Performing Arts Program, as part of a cultural exchange project.

ภาพที่ 85 ภาพข่าวจากสายการบิน S A S จากหนังสือพิมพ์ The Bangkok World

ใน นิวยอร์ก...นาฏศิลป์ ผกาวัลย์ ของ สถาบันดนตรีและนาฏศิลป์จากประเทศไทย พร้อมทั้งนักดนตรี ถ่ายภาพร่วมกันหลังจากเพิ่งเดินทางมาถึงสนามบินไอเคิลไวด์ ในนิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา วันพฤหัสบดี นี้ คณะฯ ได้เดินทางมาถึงนิวยอร์ก หลังจากการแสดงในยุโรป คณะนาฏศิลป์ ผกาวัลย์ เป็นคณะแรกที่เดินทางมาเยี่ยมเยือนสหรัฐอเมริกา และจะเดินทางไปแสดงในรัฐต่างๆ ตามโครงการแลกเปลี่ยนศิลปวัฒนธรรมของเอเชียโซไซตี้

United Press International

In New York . . . Members of the Thai dance company, just returned from Europe, pause before a statue of Prometheus in Rockefeller Center during sightseeing trip around the city, Sep. 11th. The company has two performances here scheduled Sept. 29 as part of its United States tour.

ภาพที่ 86 ภาพข่าวจากหนังสือพิมพ์ The Bangkok World

ในนิวยอร์ก...นาฏศิลป์ของคณะ ผกาวัลลี ซึ่งเพิ่งเดินทางมาจากยุโรป ถ่ายภาพที่หน้ารูปปั้นอนุสาวรีย์ โพรมิธีอัส หน้าอาคารร็อกกี้เฟลเลอร์ ระหว่างการท่องเที่ยวชมเมืองในวันที่ 11 ก.ย. คณะฯ จะเปิดการแสดง 2 รอบ ที่นี้ ในวันที่ 29 กันยายน ซึ่งเป็นรายการหนึ่งของการเดินทางมาสหรัฐฯ

Dancer . . . Miss Saisamorn Shamalee, a member of the Pakavali Dance Troupe now touring the United States, displays a sample of the traditional head-gear used in the classical dances the troupe will perform there. The tour is sponsored by the Asia Society Performing Arts Program.

ภาพที่ 87 ภาพข่าวจากหนังสือพิมพ์ The Bangkok World

นาฏศิลป์ใน...นางสาวสายสมร ถิ่นมาลี ผู้แสดงคนหนึ่งของคณะ ผกาวลี ซึ่งเดินทางท่องเที่ยวแสดงอยู่ในสหรัฐอเมริกาขณะนี้ สาธิตอาภรณ์เครื่องสวมศีรษะที่ใช้ในการแสดงนาฏศิลป์ประจำชาติไทย ซึ่งคณะผกาวลีจะเปิดการแสดงที่นี้ การเดินทางครั้งนี้อยู่ในโครงการจัดแสดงศิลปะของเอเชียโซไซตี้

Our Girls . . . The Phakavali Dance Troupe danced in the General Assembly Hall of the United Nations on Human Rights Day during their recently completed world tour. U Thant, Secretary General of the United Nations, poses here with members of the Phakavali Troupe *at a reception after the performance.*

ภาพที่ 88 ภาพข่าวจากหนังสือพิมพ์ The Bangkok World

สาวไทย...นาฏศิลป์ใน คณะ ผกาวัลลี ของสถาบันดนตรีและนาฏศิลป์จากประเทศไทย แสดงในห้องประชุมใหญ่ สหประชาชาติ ใน “วันสิทธิมนุษยชน” ระหว่างการเดินทางรอบโลก

ฯพณฯ อุตัน เลขาธิการสหประชาชาติ ถ่ายรูปร่วมกับนาฏศิลป์ในของคณะ ผกาวัลลี ในงานเลี้ยงรับรองหลังการแสดง ฯ

จากซ้าย - สายสมร น้ามาลี, ศรีกัญญา สารดาชน. เกศแก้ว มาสะวิสุทธิ์, ฯพณฯ อุตัน เลขาธิการสหประชาชาติ. วัลย์ลดา ศิลปบรรเลง. และสุดารัตน์ สารดาชน

Pakhavali Dancers. . . . Members of the Pakhavali Dance Institute troupe returned to Bangkok by SAS Tuesday after a triumphal tour of the United States and Europe, where the dancers appeared before many different university audiences. The tour was climaxed on December 10 when the troupe was invited to show Thai classical dancing at the United Nations in New York during the observance of Human Rights Day.

ภาพที่ 89 ภาพข่าวจากหนังสือพิมพ์ The Bangkok World

คณะนาฏศิลป์ผกาวัลลี...ชาวคณะฯ ของสถาบันดนตรีและนาฏศิลป์ผกาวัลลีเดินทางกลับถึงกรุงเทพฯ วันอังคารนี้ โดยสายการบิน เอส. เอ. เอส หลังจากท่องเที่ยวเปิดการแสดง โดยมีผู้ชมจำนวนมากมาชมของมหาวิทยาลัยต่างๆ ในสหรัฐอเมริกา และอีกหลายประเทศในยุโรป

การแสดงครั้งสำคัญที่สุด คือ ในวันที่ 10 ธันวาคม เมื่อได้รับเชิญไปแสดงศิลปวัฒนธรรมดนตรีและนาฏศิลป์ไทย ที่สหประชาชาติ ในนิวยอร์ก ระหว่างการเฉลิมฉลองวันสิทธิมนุษยชน Human Rights Day

Dancing Tourists . . . Just back from a dancing tour in the United States is the Phakavali Dance Team. The group are to perform during the Thai-Japanese Entertainment set for tomorrow night in Lumpini Park. .

ภาพที่ 90 ภาพข่าวจากหนังสือพิมพ์ The Bangkok World
 คณะนาฏศิลป์...ที่เพิ่งกลับจากการเดินทางท่องเที่ยวไปแสดงในสหรัฐอเมริกา คือ
 คณะศกาวลี จะแสดงในงานมิตรภาพระหว่าง ไทย-ญี่ปุ่น ที่สวนลุมพินี คืนวันพรุ่งนี้

Don't miss seeing!

Thai Traditional Dances. Performed by Internationally famous troupe, whose debut in Europe & America has won unanimous acclaim.

At

PHAKAVALI INSTITUTE OF DANCE & MUSIC
135 Boripat Road, Bangkok. Tel. 26266

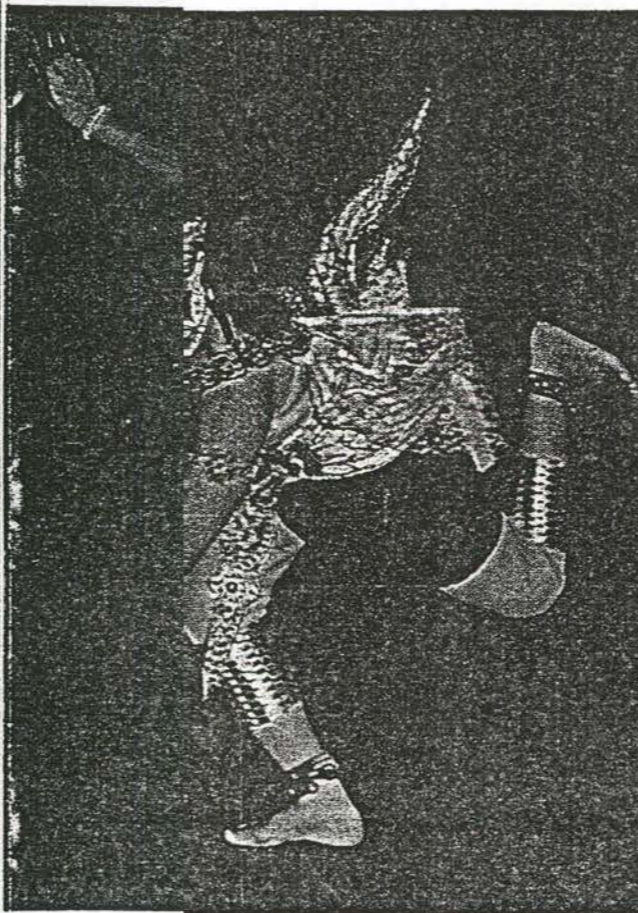
PHALI INSTITUTE

ICE AND MUSIC

Foremost of dance and music in Thailand

INTERNATIONAL FAME

Who appeared in leading cities all over the world and command performance at the United Nations Rights Day, 10 December 1962

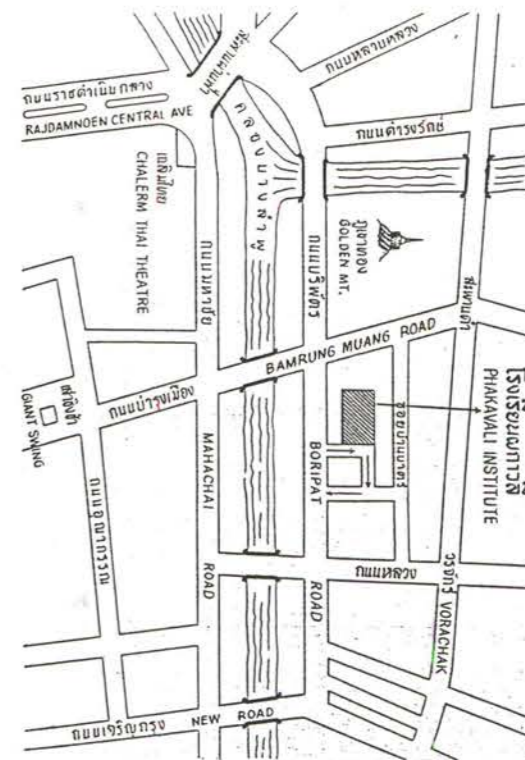
**AL AND FOLK DANCES
WITH
MUSIC AND COSTUMES
DRESS ALLOWED"**

"RELAX IN AIR-CONDITIONED COMFORT"

9:00 p.m. (except Sunday)

Phone the 1 for a reservation or inquire at the desks in every month.

For Taxi: ร.ร. ศกาวลนาฏดุริยการ 135 ถนนบริพัตร
(บ้านคอกกิ้ง, วงแดง)

Drop in at the PHAKAVALI dining room for excellent Thai cuisine served by gracious young hostesses from 7.00 p.m. before the performance begins.

EXOTIC FAIRY - TALE ADVENTURE

"Thailand's Phakavali Dancers made a great impression with their foreign (rare) grace."

BERLINGSKE TIDENDE, Copenhagen

ABSOLUTELY BREATHTAKING

"Thailand's Ballet, The Phakavali, made fine impression in The Falconer Centret"

POLITIKEN, Copenhagen

THAILAND DANCE AND MUSIC FOUND A GRATEFUL RECEPTION

..... the Phakavali dancers of Thailand brought to the Kursal an even bigger audience and more applause they were rewarded with ovations and flowers.

HET VATERLAND, Den Haag

SIAMESE BEAUTY BY PHAKAVALI

Charm and lovely beauty reigned last evening on the stage of the Kursal. The Phakavali dancers of Thailand brought a program of Siamese court dances and it turned out to be a fascinating spectacle.

NIEUW HAAGSHE COURANT

THAILAND DANCERS OPEN ROYAL OPERA SEASON IN STYLE

Phakavali dancers and musicians from Thailand took to the stage, captivating the audience and offering them insight into a colorful ancient art:

THE SCANDINAVIAN TIMES, Stockholm

PRESS COMMENTS IN EUROPE & AMERICA

CHAI-YOH! HURRAH (IN THAILAND) FOR THE PHAKAVALI DANCERS!

A thousand "chai-yohs" rang out in New York audiences for two unforgettable performances of the Phakavali Dancers. They held New Yorkers spellbound! The reviews read like this:

"Overwhelming beauty and splendor of costumes!"

"We can only advise our readers with emphasis to go to see it!"

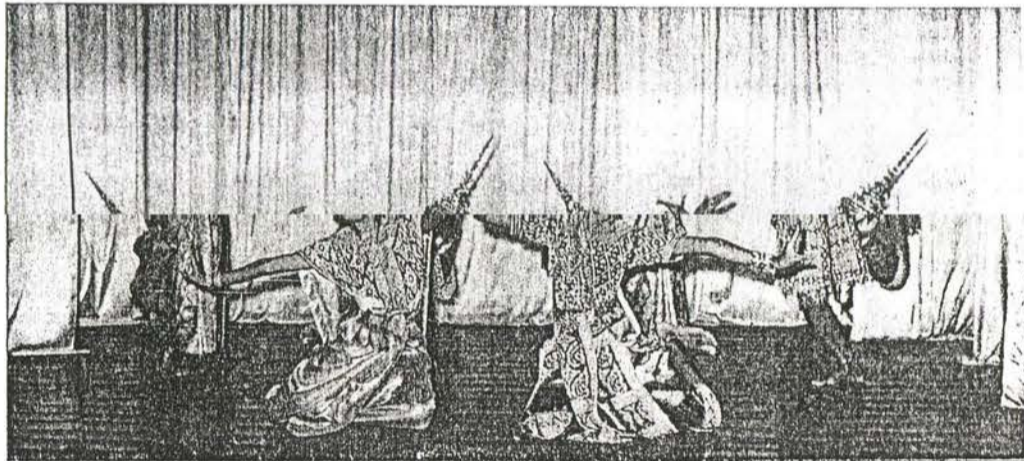
..... The troupe is the first to come out of Thailand with folk

PHAKAVALI DANCERS GRACEFUL PERFORMERS.

LOS ANGELES TIMES

The Asia Society of Performing Arts Program is bringing the Phakavali, a world-famous but rarely-seen company of lifetime trained exponents of the ancient classical and folk-arts of Thailand, on its first trip to the United States

THE BEACON, URI

The Phakavali Thai dancers made their first major appearance in their American tour.

They are a small, exquisite group of dancers with a rare and gentle charm. The troupe's purity of style and graceful reserve were refreshingly devoid of commercialism and at the same time lively and theatrically appealing

THE WASHINGTON POST

The color and splendor of Thailand's culture is captured by the Phakavali Dance Company

UCLA DAILY BRUIN

..... exquisite artists through, the medium of music and dance. These were the dancers of Thailand (SIAM), with the Pi-Phat orchestra from the Phakavali theater in Bangkok. Their very names are intriguing. The program was even more so.

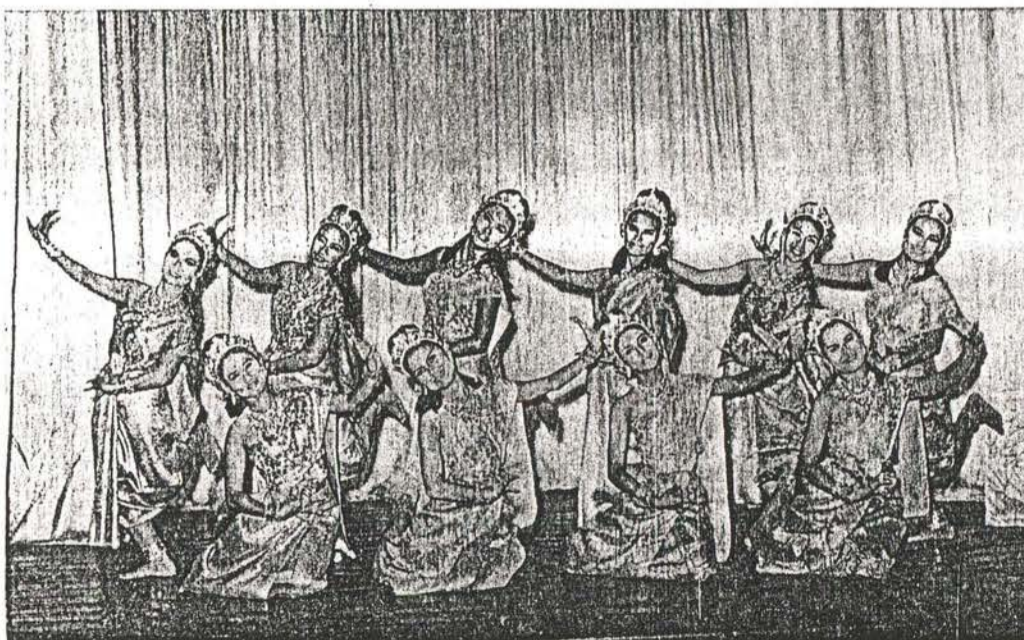
..... All in all, such a program is something to dream about. Such enchantment!

BELOIT DAILY NEWS

DANCERS, MUSICIANS ENTHRALL AYCOCK AUDITORIUM AUDIENCE.

Beyond a doubt, the Phakavali Dancers of Thailand, and their musicians, were a smash hit with the audience which packed Aycock Auditorium to the last seat in the top balcony

GREENSBORO DAILY NEWS

ภาพนี้ เมื่อคณะภกาวลี แสดงอยู่ในยุโรป (ปี ๒๕๐๕)

พระราชินีอินกริด แห่งเดนมาร์ก แสดงความยินดีต่อคุณลัดดา ศิลปบรรเลง หัวหน้าคณะภกาวลี หลังจากเสร็จสิ้นการแสดง

คณะภกาวลี คือ นาฏศิลป์ไทยคณะแรก ที่ได้บินไปโชว์ศิลปวัฒนธรรมไทยถึงยุโรป และอเมริกา หลังจากฝากความประทับใจไว้กับผู้ชมนับจำนวนแสน ๆ คนแล้วก็บินกลับประเทศไทย เมื่อเดือนเศษ ๆ มานี้เอง.....

และ... ในวันศุกร์ ที่ ๑๕ มีนาคม นี้ เวลา ๑ ทุ่ม
ท่านจะได้พบกับ **คณะภกาวลี** ในรายการ **รัตโนภาสรีวิวน**
ณ เวทีชั่วคราวในโรงเรียนรัตโนภาส

ท่านจะได้ชม... การแสดงนาฏศิลป์ของคณะภกาวลี ไม่น้อยกว่า ๕ ชุด

สนับสนุนด้วยการแสดงของนักเรียนและครูรัตโนภาส

จัดเป็นรายการกุศลหารายได้สมทบทุนก่อสร้างและปรับปรุงโรงเรียน

เป็นการแสดงรอบเดียวเท่านั้น ต่อจำนวนที่นั่งประมาณ ๑,๕๐๐ ที่

บัตรพิเศษ และบัตรราคา ๒๐ - ๑๐๐ บาท มีจำหน่ายที่โรงเรียนรัตโนภาส

ภาคผนวก ข

ภาพประวัติศาสตร์โรงเรียนเฉลิมสถานนาฏศิลป์

ภาพที่ 94

เฉลิม สาราญ

ครูใหญ่ ผู้จัดการ เจ้าของโรงเรียนเฉลิมศาสนศึกษา
และโรงเรียนเฉลิมศาสนานฤศิลป์

ภาพที่ 95

เจริญศรี ศาสตร์วิไล

อาจารย์ประจำสอนนาฏศิลป์ของโรงเรียนเฉลิมศาสนศึกษา

และโรงเรียนเฉลิมศาสน์นาฏศิลป์ พ.ศ. 2495 - 2519

ภาพที่ 96

ฉวี บุณนาค (ถ่ายเมื่ออายุ 18 ปี)

อาจารย์ประจำสอนนาฏศิลป์ของโรงเรียนเฉลิมศาสนศึกษา

และโรงเรียนเฉลิมศาสนานาฏศิลป์ พ.ศ. 2494 - 2519

ที่มาของภาพ ประเทิน มหำจันทร์

ภาพที่ 97

นักแสดงนำของโรงเรียนเฉลิมศาสนานาฏศิลป์
(กลาง) ยูพิน (ขาทิพย์) คงสวัสดิ์ (หลานอาจารย์เฉลิม สำราญ)
(แถวหน้าจากซ้าย) ศรีประภา (อชิ๊กโยธิน) อังศุเศรษฐี
ลัดดา (สบฤกษ์) พันธ์นอก

พม่ารำชวาน ทะแยมอญ

33 1/2 R.P.M.

ภาพที่ 98

ศรีประภา อธิกโยชิน เป็นแบบหน้าปกแผ่นเสียง
ของห้าง ต.เง็กชวน เมื่อประมาณ พ.ศ. 2498

ศรีประภา อธิกโยธิน

ศิลปินเอกแห่ง เจดิมสถาน
แสดง เป็น พระอภัยมณี
แสดง ณ หอประชุม กระทรวงศึกษาธิการ
ประจำปีการศึกษา

ปลายเดือน ธันวาคม ๒๕๕๕
และ ต้นเดือน มกราคม ๒๕๐๐
(ได้รับความชมเชยจากผู้ดูว่า
สมควรได้รับตำแหน่ง ศิลปินเอก
แห่งประเทศไทยโดยแท้)

บันทึกภาพโดย

ปทุม เจริญกลิ่น

๒๕๐๐

ภาพที่ 99

ศรีประภา อธิกโยธิน แสดงเป็น พระอภัยมณี

ภาพที่ 100

บุพิน ขาทิพย์ แสดงเป็น ผีเสื้อสมุทร

ด้านหลังภาพมีการบันทึกว่า บุพิน ขาทิพย์ แห่งเฉลิมสาสน์ฯ
แสดงเป็นผีเสื้อสมุทรในเรื่องพระอภัยมณี แสดง ณ หอประชุมกระทรวงศึกษาธิการ
ประจำปีการศึกษา ปลายเดือนธันวาคม 2499 และเดือนมกราคม 2500
ได้รับคำชมเชยจากผู้ดูว่าเธอเป็นนางผีเสื้อสมุทรที่น่าเห็นใจ
บันทึกภาพโดย ปทุม เฉลิมกลิ่น

ภาพที่ 101

การแสดงละครนอก เรื่อง คาวี เมื่อ พ.ศ. 2495

ในงานศิลปหัตถกรรมนักเรียน โรงเรียนสวนกุหลาบ สามัคคยาจารย์สมาคม

จากซ้าย สุมาลี โพธิยานนท์ แสดงเป็น นางคันทมาลี

วินัส แววมาลี แสดงเป็น คาวี

ศรีอัสพร เวชวิสัย แสดงเป็น นางจันทร์สุดา

กาญจนา ราพิงวอน แสดงเป็น หลวิชัย

(ยูพิน ขาทิพย์ แสดงสลับฉาก ราพลาขุมพล)

ภาพที่ 102

การแสดงละครพันทาง เรื่อง สิทธีชนู เมื่อ พ.ศ. 2496
แสดงครั้งแรกที่สมัคคณาจารย์สมาคม โรงเรียนสวนกุหลาบ

ต่อมาแสดงที่หอประชุมกระทรวงศึกษาธิการ

ยุพิน ขาทิพย์ แสดงเป็น สิทธีชนู

รานี จันเพชร แสดงเป็น โรหิณี

(ลักดา สมฤกษ์ แสดงเป็น แม่สิทธีชนู)

(ดาราวดี ดวงดารา หรือ เมตตา รุ่งรัตน์ แสดงเป็น แม่โรหิณี)

334

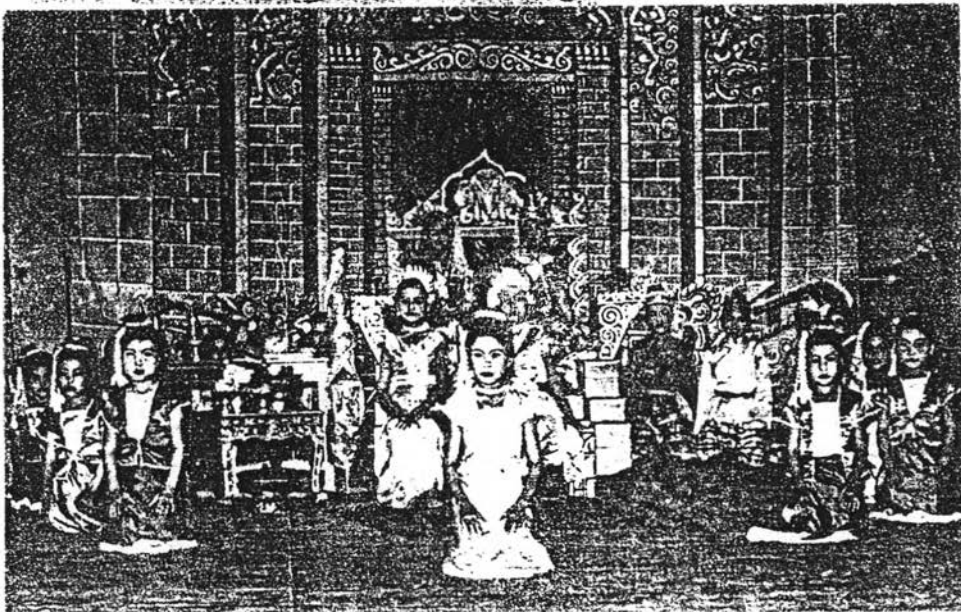

ภาพที่ 103

ทำขึ้นลอยในการแสดงละครพันทาง เรื่อง สิทธีชนู
 ยูพิน ขาทิพย์ แสดงเป็น สิทธีชนู
 ศรีเวียง พูลศิษฐ์ แสดงเป็น ชักษ์เพชรกาย
 คุณครูอร่าม อินทรนัญ สอน ทำทางการสู้รบ

ภาพที่ 104
 ศรีประภา อธิกโยธิน
 แสดงเป็น พญานกแก้ว
 ในละครเรื่อง สิทธีชนู

ภาพที่ 105 ฉากแต่งงานละครพื้นทาง เรื่อง สิทธีชนู
 (นั่งกลาง) ศรีประภา อธิกโยธิน - หัวหน้านางระบำ
 (นั่งเตี้ย) เจียรนัย สุนทรวัฒน์ - โรหิณี
 ภาพมศรี เศรษฐบุตร - สิทธีชนู

โรงเรียนเฉลิมสถานศึกษา
ให้ ศรีประภา อธิกโยธิน เพื่อเป็นตัวละคร
เนื่องในการแสดงในงานวันปิยมหาราชใหญ่ผู้จัดการ
ซึ่งกรมวิสามัญ แห่งกระทรวงศึกษาธิการ ใจจักษ์ใหม่สถาน
เมื่อวันเสาร์ที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๔๙๖
ณ โรงเรียนอานวยศิลป์วิทยาลัย (พระนคร)

ภาพที่ 106

การแสดงละครเสภา เรื่อง ขุนช้าง - ขุนแผน ตอน วันทองห้ามทัพ

จากซ้าย กาญจนา รำพึงวอน	แสดงเป็น	พระไวย
บุพิน ยาทิพย์	แสดงเป็น	พลาขุมพลมอญ
ศรีประภา อธิกโยธิน	แสดงเป็น	พลาขุมพลไทย
วินัส แววมาลี	แสดงเป็น	พระพันวสา
สุวาลี โพธิยานนท์	แสดงเป็น	ขุนแผน
เจียรนัย สุนทรวัฒน์	แสดงเป็น	วันทอง

ภาพที่ 108

การแสดงละครดึกดำบรรพ์ เรื่อง สังข์ศิลป์ชัย ตอนตกแหว เมื่อ พ.ศ. 2497

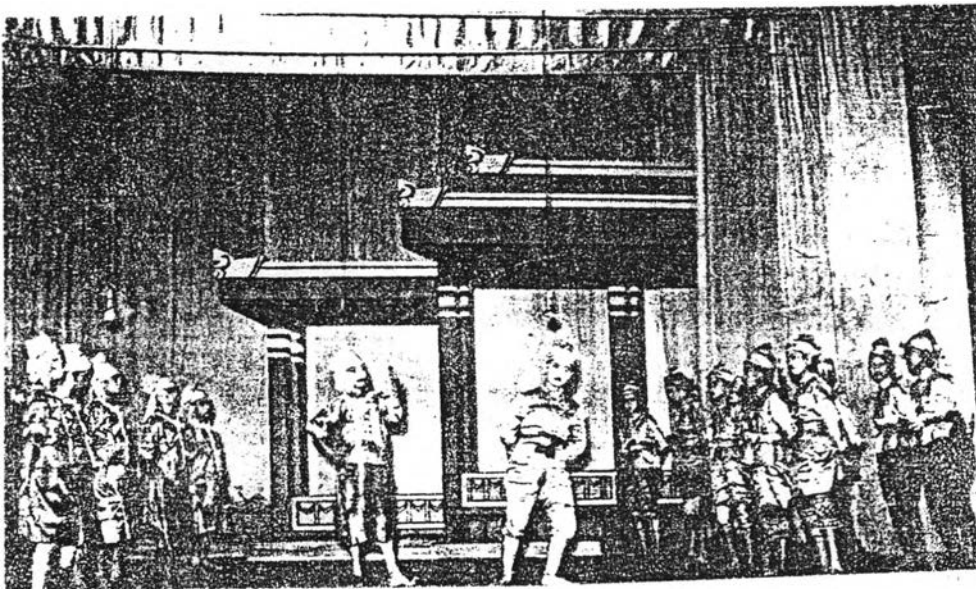
ในงานเปิดหน่วยกาชาด ที่หอประชุมโรงเรียนเฉลิมสถานศึกษา

ยูพิน ยาทิพย์ แสดงเป็น ศรีสังข์

ภาพที่ 109

การแสดงละครพื้นทาง เรื่อง ราชาริราช ตอนลงพระทัย
เมื่อ พ.ศ. 2497 ที่หอประชุมกระทรวงศึกษาธิการ
จากซ้าย ยูพิน ยาทิพย์ - สมิงนครอินทร์
ศรีประภา อธิกโยธิน - สมิงพ่อเพชร

ภาพที่ 110 การแสดงละครพื้นทางเรื่องราชาริราช ตอนกระทำสัตย์ เมื่อ พ.ศ. 2497
ที่หอประชุมกระทรวงศึกษาธิการ
จากซ้าย วารินทร์ วัชรเสถียร - มังศรีชาติ , ยูพิน ยาทิพย์ - สมิงนครอินทร์

ภาพที่ 111

การแสดงละครเสภาเรื่องขุนช้าง - ขุนแผน ตอนพระไวยแตกทัพ เมื่อ พ.ศ. 2498

ที่สถานีโทรทัศน์ช่อง 4 บางขุนพรหม

จากซ้าย พลายชุมพล - ศรีประภา อธิกโยธิน

ขุนแผน - ดาราวดี ดวงดารา

(เมตตา รุ่งรัตน์)

พระไวย - ยูพิน ขาทิพย์

ภาพที่ 112

การแสดงละครเสภา เรื่อง ขุนช้าง - ขุนแผน ตอนวันทองห้ามทัพ
 ที่หอประชุมโรงเรียนเฉลิมศาสนศึกษา
 เข็ญรัมย์ สุรินทร์ วัฒนะ แสดงเป็น วันทอง

ภาพที่ 113

การแสดงละคร

เรื่อง พระสุธน - มโนห์รา

เมื่อ พ.ศ. 2498

แสดงที่ ห้องรับรอง

ของอศวินภาพยนตร์

ศาลาเฉลิมไทย

พระสุธน - ยูพิน ยาทิพย์

พรานบุญ - ศรีประภา อธิกโยธิน

มโนห์รา - รานี จันเพชร

ภาพที่ 114 ศรีประภา อธิกโยธิน แสดงเป็น พรานบุญ

ภาพที่ 115

การแสดงละครใน เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน ออกบวช เมื่อ พ.ศ. 2498
แสดงที่สวนอัมพร (ได้นำไปแสดงทางสถานีโทรทัศน์ช่อง 4 บางขุนพรหม)

จากซ้าย พระลักษมณ์ - มาลี สุขสวัสดิ์
นางสีดา - วารินทร์ วัชรเสถียร
พระราม - ศรีประภา อธิกโยธิน
(ศูรปนา - ดาราวดี ดวงดารา หรือ เมตตา รุ่งรัตน์)

ภาพที่ 116

การแสดงละครรำ เรื่อง อิเหนา ตอน พบจินตหรา
 เมื่อ 17 กันยายน 2498 บ้านนาค เทพหัสดินทร์ ณ อรุณยา
 แถวนั่งกลาง ประโหมสุหรี - ลัดดา สบถุณี
 ท้าวหมันหยา - ศรีเวียง พูลดิษฐ์
 แถวขึ้น คนที่ 4 สังคามาระดา - ศรีประภา อธิกโชริน
 คนที่ 5 จินตหรา - รานี จันเพชร
 คนที่ 6 อิเหนา - ยูพิน บาทิพย์
 คนที่ 7 ประสันตา - คาราวดี ควงคารา
 (เมตตา รุ่งรัตน์)

ภาพที่ 117

การแสดงละครเสภา เรื่อง ขุนช้าง - ขุนแผน เมื่อ พ.ศ. 2499

แสดงที่ สถานีโทรทัศน์ช่อง 4 บางขุนพรหม

(ได้จัดแสดงที่สวนอัมพร และหอประชุมกระทรวงศึกษาธิการ)

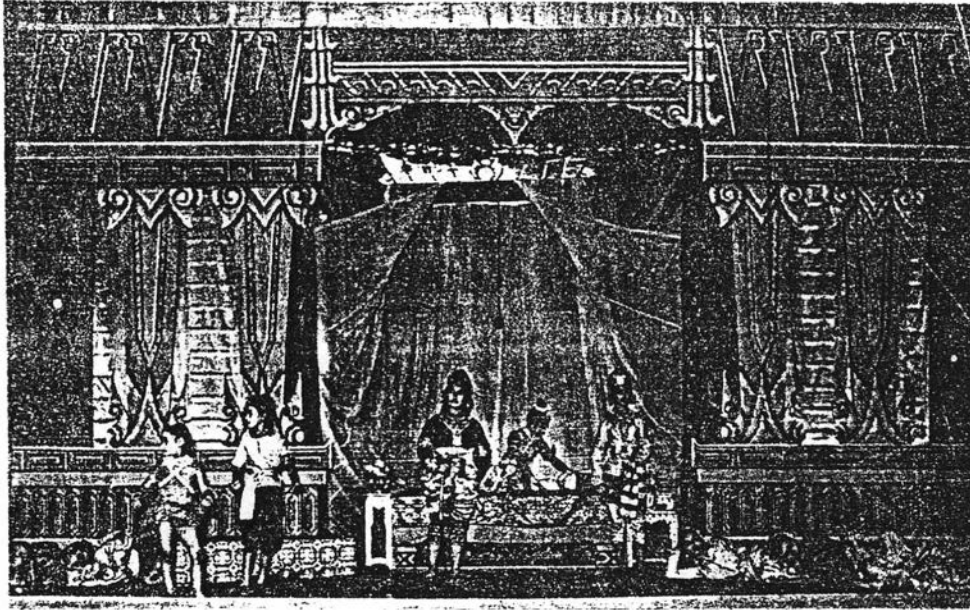
จากซ้าย กุมารทอง - นางเยาว์ สุนทรสารสาสน์

ขุนแผน - ชุพิน ยาทิพย์

พระเจ้าเชียงใหม่ - ดาราวดี ดวงคารา

(เมตตา รุ่งรัตน์)

พลายงาม - มาลี สุขสวัสดิ์

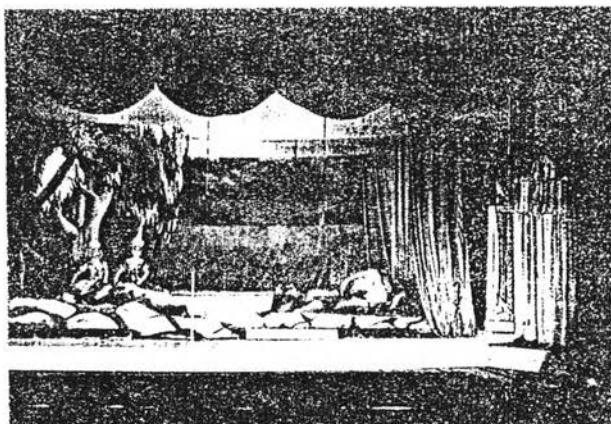
ภาพที่ 118

ฉากห้องบรรทมพระเจ้าเชียงใหม่

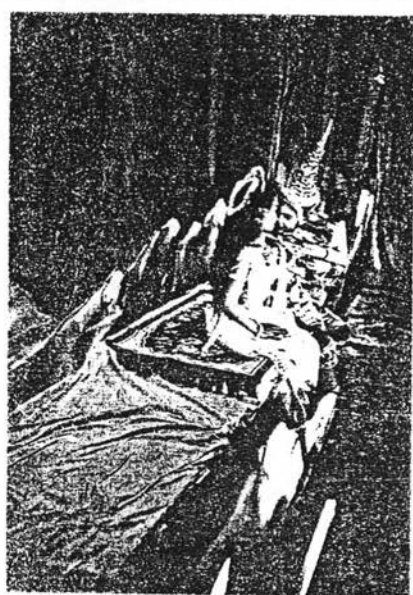
การแสดงละครเสภา เรื่อง ขุนช้าง - ขุนแผน เมื่อ พ.ศ. 2499

แสดงที่ หอประชุมกระทรวงศึกษาธิการ

ผู้แสดง	ขุนแผน	-	ยูพิน	ยาทิพย์
	พระเจ้าเชียงใหม่	-	คาราวดี	ดวงดารา
			(เมตตา	รุ่งรัตน์)
	พลายงาม	-	ศรีประภา	อริกโยธิน

พระอภัยมณี - ศรีประภา อธิกโชชิน
ศรีสุวรรณ - มาลี สุขสวัสดิ์

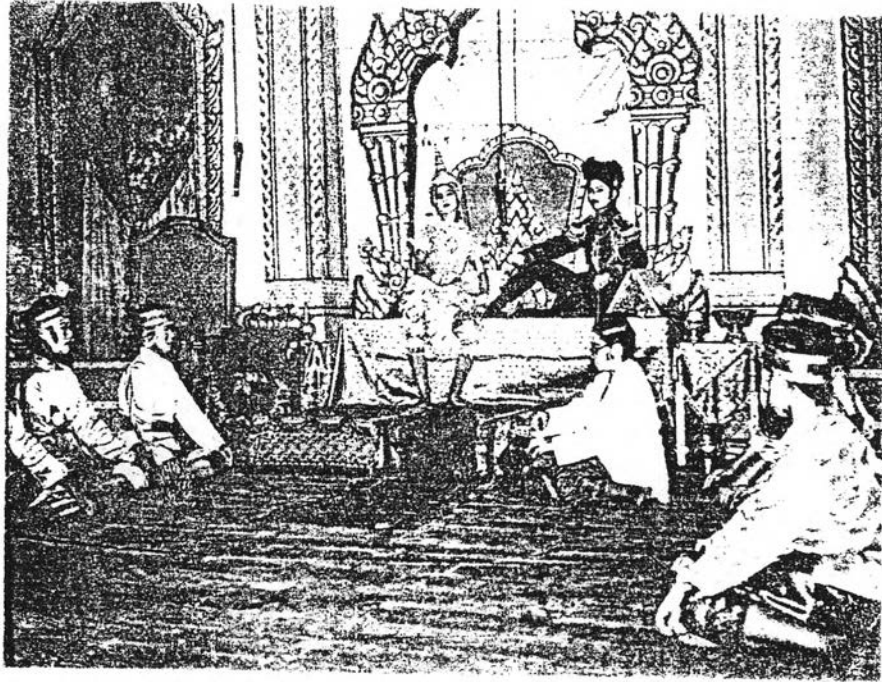
นางเงือก - ธานี จันทเพชร

ผีเสื้อแปลง
ดาราวดี ดวงดารา
(เมตตา รุ่งรัตน์)

ภาพที่ 119

การแสดงละครพันทาง เรื่อง พระอภัยมณี เมื่อ พ.ศ. 2499
แสดงที่ หอประชุมกระทรวงศึกษาธิการ
(ได้นำไปแสดงที่สวนอัมพร และสถานีโทรทัศน์ช่อง 4 บางขุนพรหม)

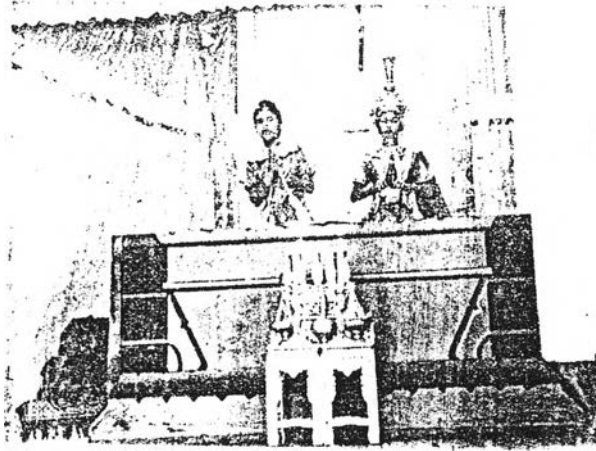

ภาพที่ 120

การแสดงละครนอก เรื่อง พระอภัยมณี ตอน อุศเรนอกแตกตาย

แสดงที่ สวนอัมพร

พระอภัยมณี	-	อาภา อยู่สมบูรณ์
อุศเรน	-	ศรีประภา อธิกโยธิน
(วาลี	-	ยุพิน ขาทิพย์)

ภาพที่ 121 การแสดงละครนอก เรื่อง คาวี ตอน ชูบตัว เมื่อ พ.ศ. 2499
แสดงที่ สวนอัมพร (ได้แสดงที่สถานีโทรทัศน์ช่อง 4 บางขุนพรหม)

ภาพที่ 122 ศรีเวียง พูลดิษฐ์ แสดงเป็น ท้าวสันนุราช

ภาพที่ 123

การแสดงละครนอก เรื่อง อุณรุท ตอน สมอุษา เมื่อ พ.ศ. 2499

สมเด็จพระเจ้าฟ้ากรมพระยานริศฯ ทรงนำบทละครดึกดำบรรพ์

ปรับปรุงเป็นบทละครนอก สำหรับเล่นในงานโกนจุก

หม่อมหลวงวงษ์ กมลასัน

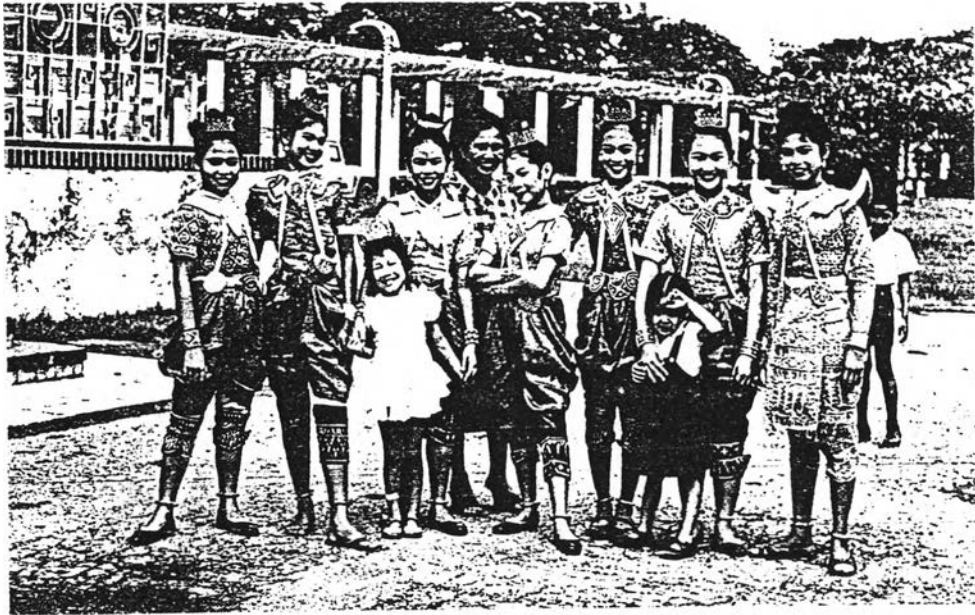
แสดงที่ หอประชุมครูสภา งานเกษียณอายุภาค เทพหัสดินทร์ ณ อยุรยา

พระนารายณ์ - มาลี สุขสวัสดิ์

พระลักษมี - รานี จันทเพชร

พระอินทร์ - ศรีประภา อธิโกโยธิน

(ยักษ์ - ยูพิน ขาทิพย์)

ภาพที่ 124

ผู้แสดงละครดึกดำบรรพ์ เรื่อง สังข์ศิลป์ชัย ตอน ตกแหว - เข้าเมือง
เมื่อ พ.ศ. 2499 ที่เวทีสวนอัมพร (ได้แสดงทางสถานีโทรทัศน์ช่อง 4 บางขุนพรหม)

ในภาพ จากซ้าย	เยาวลักษณ์ ...	แสดงเป็น	หกกุมาร
	คาราวดี ดวงคารา	แสดงเป็น	ชาติ
	วรรณิ์ ชาญจำลอง	แสดงเป็น	หกกุมาร
	ชูศรี พัชราพงศ์	แสดงเป็น	หกกุมาร
	มาลี สุขสวัสดิ์	แสดงเป็น	หกกุมาร
	ยูพิน ขาทิพย์	แสดงเป็น	ศรีลันด์
	ศรีประภา อธิกโยธิน	แสดงเป็น	สิงหรา
(ผู้แสดงอื่นๆ)	สุภี มกรานนท์	แสดงเป็น	สังข์ศิลป์ชัย
	รานี จันเพชร	แสดงเป็น	นางสุพรรณ
	ลัดดา สบฤกษ์	แสดงเป็น	แม่สิงหรา
	สมบุญณ์ เงินแยม	แสดงเป็น	แม่สังข์ศิลป์ชัย

ภาพที่ 125

การแสดงละครนอก เรื่อง สังข์ทอง ตอน เลือกคู่-มณฑลางกระท่อม เมื่อ พ.ศ. 2500
 แสดงที่ สวนอัมพร ชูจิน ชาติพิชัย แสดงเป็น เจ้าเงาะ
 (ตัวละครเจ้าเงาะนี้ได้รับการฝึกหัดจากคุณหญิงเทศ นัฏกานุรักษ์)
 และได้มีโอกาสถ่ายทอดให้คุณชลธิณีพรรณ ปทุมานนท์
 นักเรียนโรงเรียนประถมสาริตวิทยาลัขครุสวนสุนันทา
 (บุตรสาวคุณหญิงกรองแก้ว ปทุมานนท์ ผู้อำนวยการวิทยาลัขครุสวนสุนันทา)

ภาพที่ 126

การแสดงละครพื้นทาง เรื่อง มหาชนก เมื่อ พ.ศ. 2500
 แสดงที่สถานีโทรทัศน์ช่อง 4 บางขุนพรหม (ได้แสดงที่หอประชุมคุรุสภา)
 จากซ้าย รานี จันเพชร - ...
 ยูพิน ขาทิพย์ - พรหมณ์ (และมหาชนก)

ภาพที่ 127

ตั้งแต่เข้าเมืองหมันหยา - ลีกรี - กลับเมืองและอภิเษก
ที่มาของภาพ สถานีโทรทัศน์ช่อง 4 บางขุนพรหม ธานี จันเพชร - นุชบา

ภาพที่ 128

ยูพิน ยาทิพย์ - ปันหยี
อรุณ รอดบุญธรรม - สังคามาระตา, นางเยาว์ สุนทรการสาสน์ - ลียะตรา

ภาพที่ 129

การแสดงละครใน เรื่อง อิเหนา ตอน ตัดดอกไม้ถวายกริช
แสดงที่เวทีสวนอัมพร

ภาพที่ 130

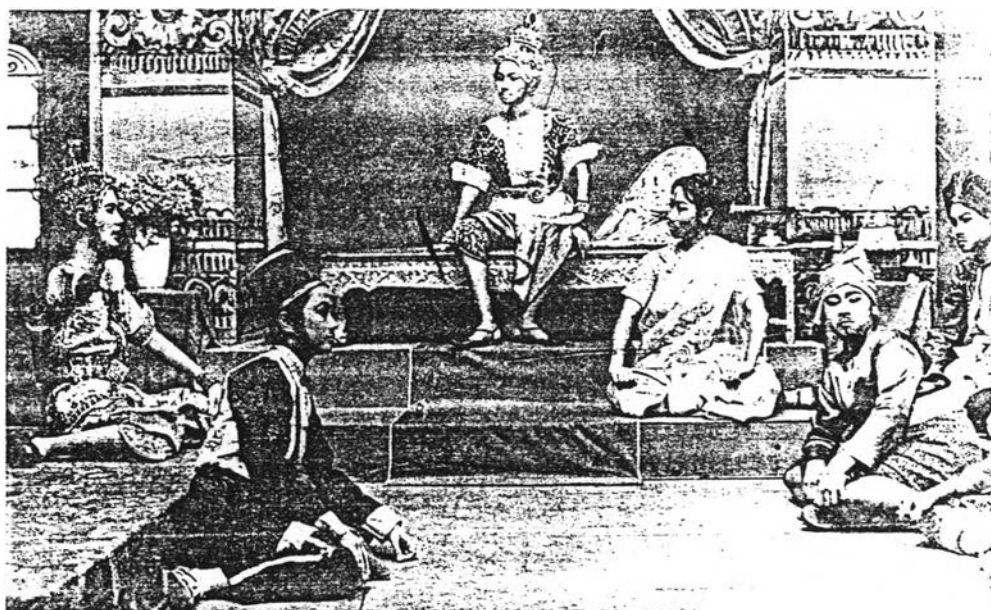
การแสดงละครนอก เรื่อง พระสมุทร

ตอน อุ้มบุษมาลี

ภาพที่ 131

การแสดงละครพื้นทาง เรื่อง บุญบ้านดาล
แสดงเมื่อ 20 กรกฎาคม 2510 แสดงที่ สถานีโทรทัศน์ช่อง 7
เขื่อน ศรีไกรวิน นำเค้าโครงเรื่องมาจากนิยายเก่าแก่ของมอญ
และแต่งเป็นบทละครให้ โรงเรียนเฉลิมศาสนศึกษา

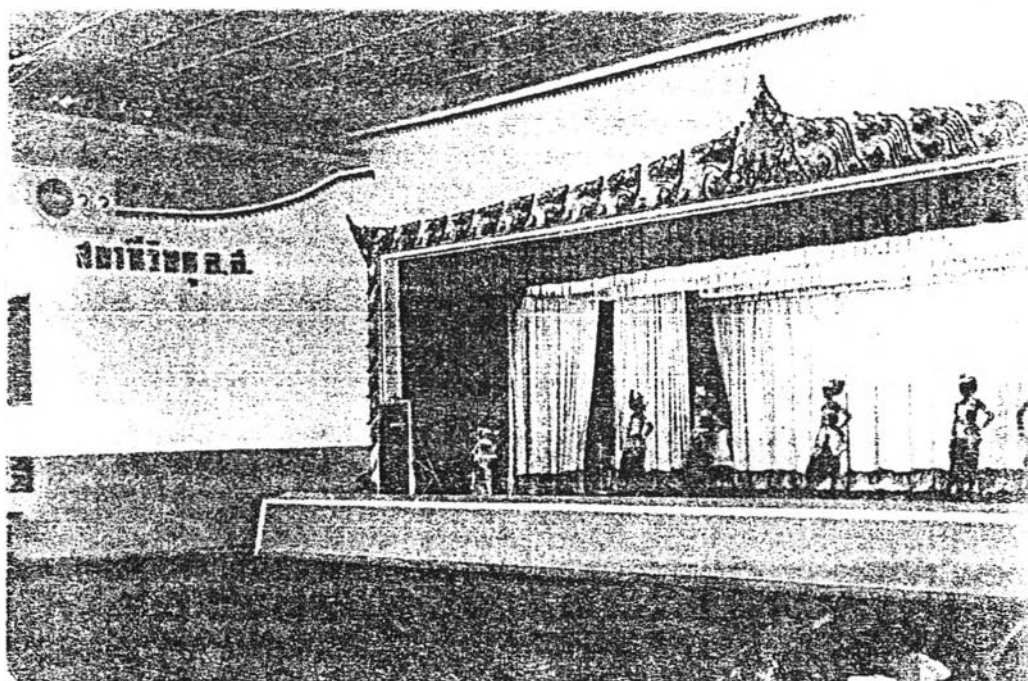

ภาพที่ 132

การแสดงละครพื้นทาง เรื่อง พระมโหสถ เมื่อ พ.ศ. 2511

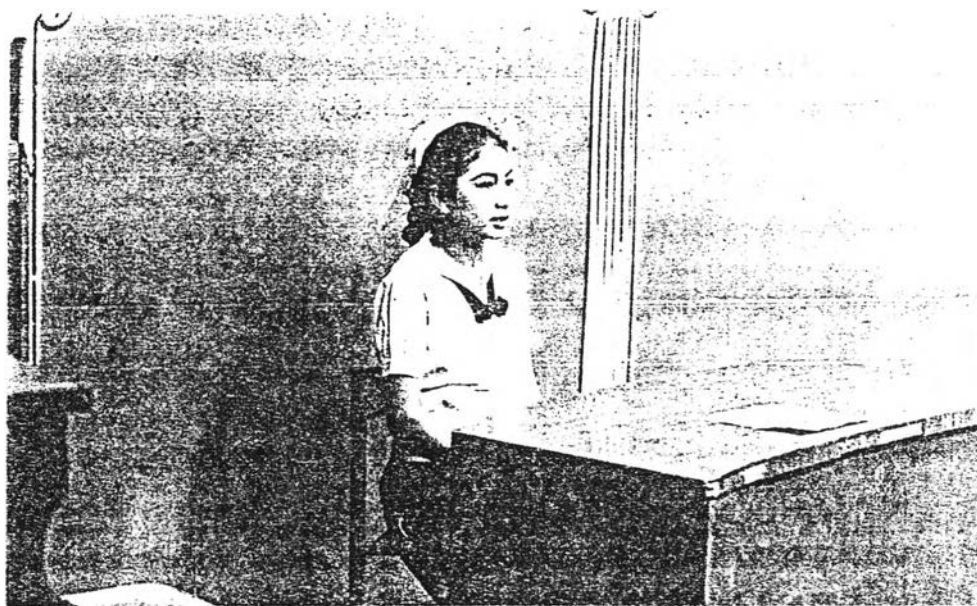
แสดงที่ สถานีโทรทัศน์ ช่อง 7

พระเจ้าวิเทหราช	-	สุภาณี โอชะกะ
มโหสถ	-	สุรางค์ โอชะกะ
(ผู้บรรยาย)	-	สมจินตนา เครือเสนา
(เครื่องแต่งกาย)	-	สุดสาย สมิตินันท์

ภาพที่ 133

ระบำชาว ถ้ำขุดออกอากาศสถานีวิทยุ อ.ส. สวนอัมพร
 โรงเรียนเฉลิมศาสนานาฏศิลป์ นำระบำชุดต่างๆ ออกแสดงในระยะแรกเริ่ม
 ต่อมาได้จัดให้มีการแสดงละครเรื่องต่างๆ เป็นประจำ
 ทุกวันอาทิตย์แรกของเดือน ตั้งแต่เวลา 11.00 - 12.00 น.

ภาพที่ 134

นักเรียน ร.ร.เฉลิมสาสน์ศึกษาทำหน้าที่ประกาศรายการแสดงนาฏศิลป์
ที่สถานีโทรทัศน์ ช่อง 4 บางขุนพรหม

ภาพที่ 135

รำดูฉายอวยพร (24 ตุลาคม วันสหประชาชาติ)

แสดงที่สถานีโทรทัศน์ช่อง 7 สนามเป้า

จากซ้าย ศรีประภา อธิกโยธิน

ลัดดา สบถกษ์

ยุพิน ขาทิพย์

นาฏศิลป์ไทย

ภาพประกอบคำกลอนบอกชื่อท่ารำแม่บทอย่างย่อ

ลัทธิรมชาติ

DIFFERENT POSTURES OF THAI CLASSICAL DANCE

from

Treatise on Dancing

in colour

Theatise on Dancing

Thep-pranom, Pra-thom, Phrom Si-na
Sot Soi Mala Chert Chin Tung Kwang Doen
Dong, Hong Bin Kin-na-rin Liab Tham Um-
pai Eeh-cha Nang Non, Phamon Khiao Khaek-
tao, Pha-la Phiang Lai Mekhala Yon
Keo Waa Wai Ma-yoo-res Fawn-nai Napapon
Yot Tong Tong Lom, Prom Nimit Eeh Tung
Phisammai Riang Mon Yai Tar Machcha
Chom Sakhon Pra See Gkawn Kwang Chak
Retthi Rong

DIFFERENT POSTURES of THAI CLASSICAL DANCE

Posed by:

Students of Chalerm-Sastra School of Thai-
Classical

Dance Directed and Supervised by:

Miss Chavee Boon-Naka and Miss Chareon-Soi
Sastra-Vi-Lai

Photographed by:

D. Mekchaidee

Published by:

Soma nimit

1154 New Road, Bangkok.

Telephone No. 33471

(COPY RIGHT RESERVED)

นาฏศิลป์ไทย

ภาพประกอบคำกลอนบอกชื่อท่ารำแม่บทอย่างย่อ

สงวนลิขสิทธิ์

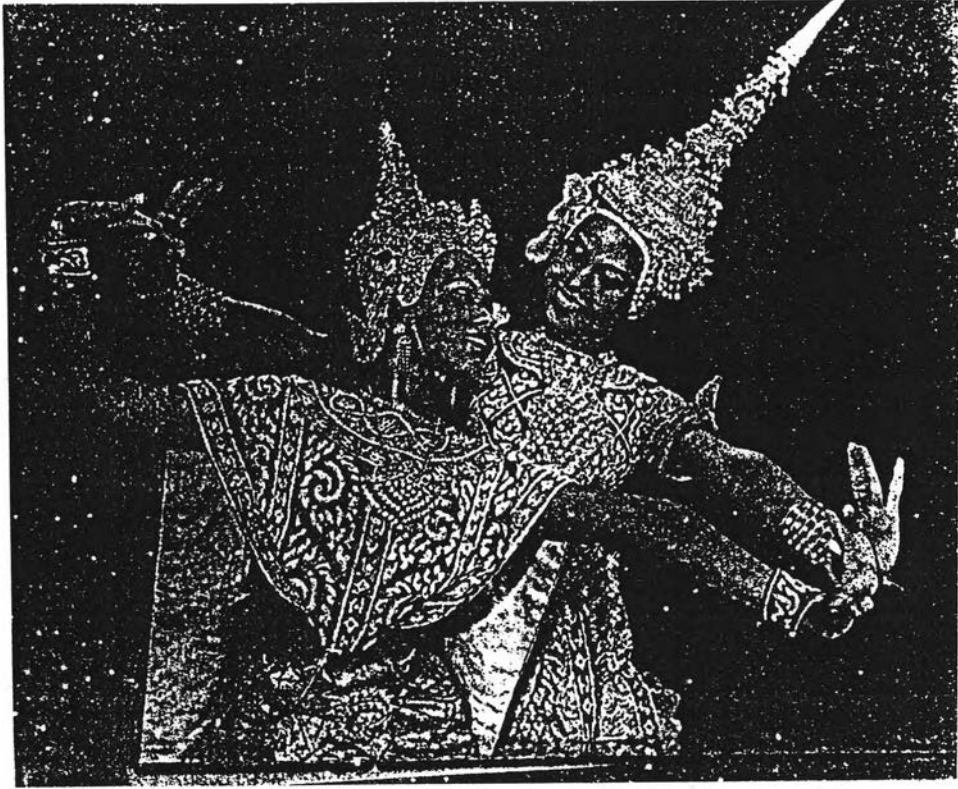
ผู้รา ศิษย์เฉลิมสาสน์นาฏศิลป์

ผู้กำกับท่ารำ คุณครูฉวี บุณนาค
คุณครูเจริญศรี สาสตรวิไล

ผู้ถ่ายภาพ ค. เมฆใจดี

ผู้จัดพิมพ์ โสมนimit

๑๑๕๔ ถนนเจริญกรุง ใกล้ไปรษณีย์ -
กลาง กรุงเทพฯ โทร. ๓๓๔๗๑

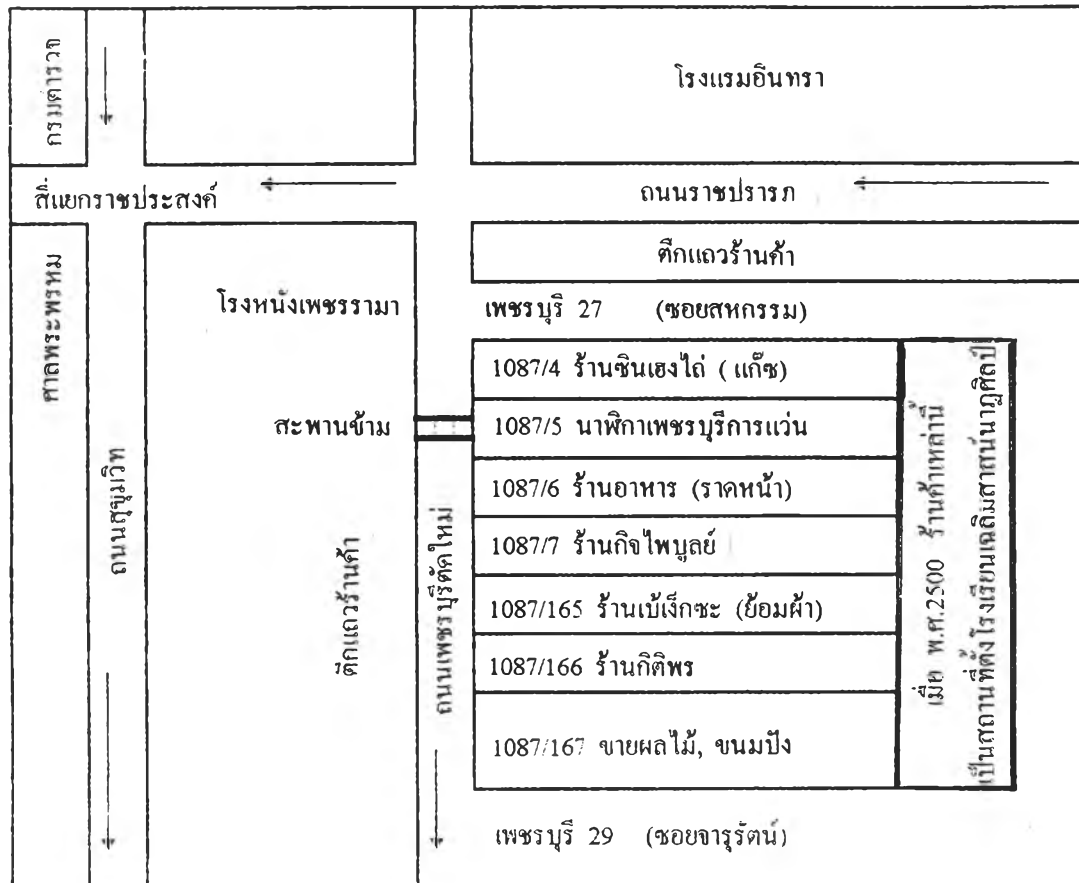

ภาพที่ 137 รำกฤดาภินิหาร (นาง - ลัดดา สบฤกษ์ , พระ - เมตตา รุ่งรัตน์)

ภาพที่ 138 การแสดงชุดเพื่อนรัก

รำนี จันทเพชร , ยูพิน ขาติพิย์ , ลัดดา สบฤกษ์ , เมตตา รุ่งรัตน์

ภาพที่ 139

แผนผังสถานที่ตั้งโรงเรียนเฉลิมสถานศึกษาและโรงเรียนเฉลิมสถานศึกษาศิลป์ (ประตูน้ำ)

ปัจจุบัน (พ.ศ. 2538) เปลี่ยนสภาพเป็นตึกแถวร้านค้า

ภาพที่ 140 แผ่นผ้ากำมะหยี่สีดำปักตัวอักษรเฉลิมศาสนนาฏศิลป์ด้วยด้ายเงิน
เมื่อมีการแสดงจะนำแผ่นผ้านี้ติดที่เวที
(ปัจจุบันแผ่นผ้านี้อยู่ที่โรงเรียนอาชีวเฉลิมศาสน)

ภาพที่ 141 โรงเรียนอาชีวเฉลิมศาสน เลขที่ 1 ซอยศูนย์วิจัย ถนนเพชรบุรีตัดใหม่
ตำบลคลองตัน อำเภอบางกะปิ ก.ท.ม. เดิมคือ โรงเรียนเฉลิมศาสนศึกษา
และโรงเรียนเฉลิมศาสนนาฏศิลป์ ที่ย้ายมาจากประตูน้มาทำการสอน
เมื่อ พ.ศ. 2506

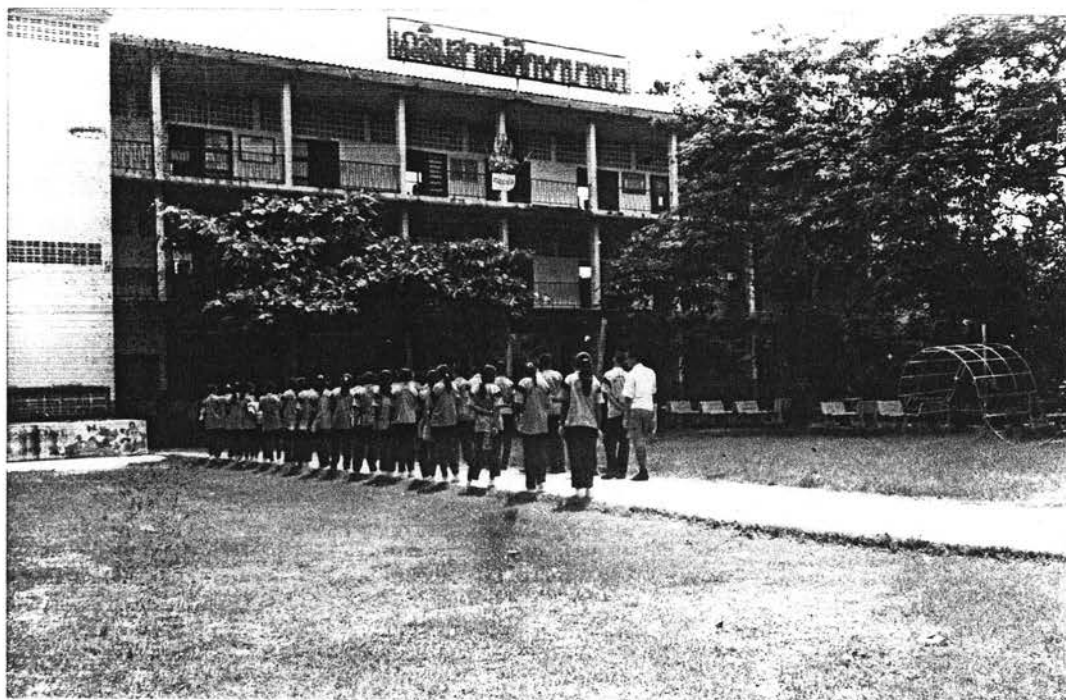
ภาพที่ 142 สภาพตึกแถวร้านค้านี้คือโรงเรียนเฉลิมศาสน์ฯ ประตูนํ้า
ด้านซ้ายคือถนนชอบเพชรบุรี 27 (ชอบสหกรรม)

ภาพที่ 143 การสัมภาษณ์นักแสดงโรงเรียนเฉลิมศาสน์นาฏศิลป์
จากซ้าย ยูพิน กงสวัสดิ์, ศรีประภา อังศุเศรณี, เมตตา รุ่งรัตน์ และผู้สัมภาษณ์

ภาพที่ 144 สถานที่ตั้งโรงเรียนเฉลิมสถานศึกษาบางนา เลขที่ 42 สุขุมวิท 103
ซอยอุดมสุข 34 (ซอยมณฑิพย์) ตำบลบางนา ก.ท.ม. 10260

ภาพที่ 145 อาคารเรียนโรงเรียนเฉลิมสถานศึกษาบางนา
ก่อตั้งเมื่อ 29 ธันวาคม 2502 ได้ทำการเปิดสอนเมื่อ 25 กุมภาพันธ์ 2503

ภาพที่ 146

นักเรียนประถมศึกษา โรงเรียนเฉลิมศาสนศึกษาบางนา ฝึกหัดนาฏศิลป์

ภาพที่ 147

นักเรียนมัธยมศึกษา โรงเรียนเฉลิมศาสนศึกษาบางนา ฝึกหัดนาฏศิลป์

ภาคผนวก ก

ภาพประวัติคณะโรงเรียนราชทัณฑ์นาฏศิลป์

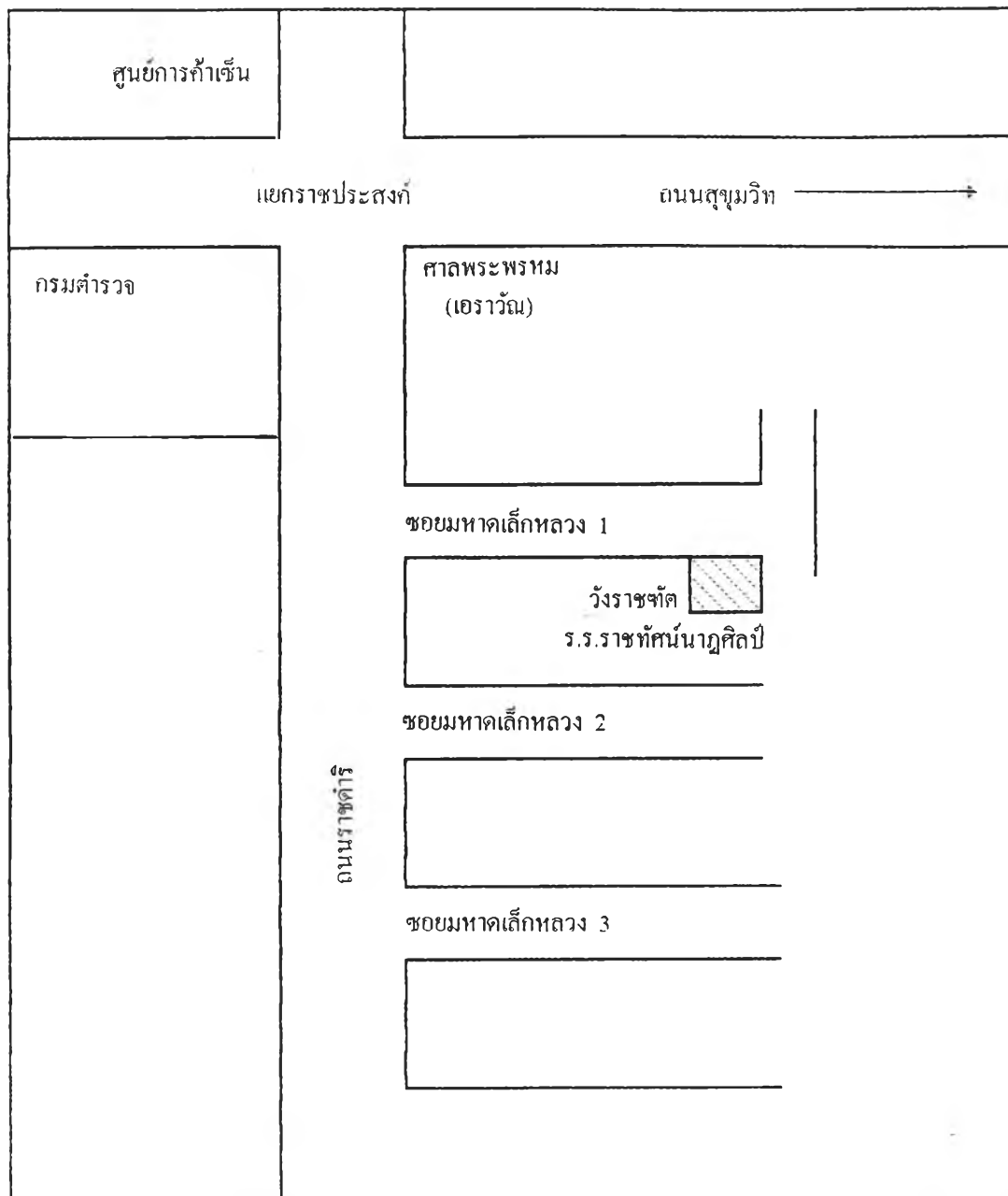
ภาพที่ 148

ม.ร.ว.อรนัทร (สุขสวัสดิ์) ชองทอง
ผู้อำนวยการกิจการของโรงเรียนราชทัศนานุศิลป์

ภาพที่ 149

อรพรรณ (พินทุโยธิน) สุวรรณรัตน์
ผู้อำนวยการและนักแสดงของโรงเรียนราชทัศนานุศิลป์

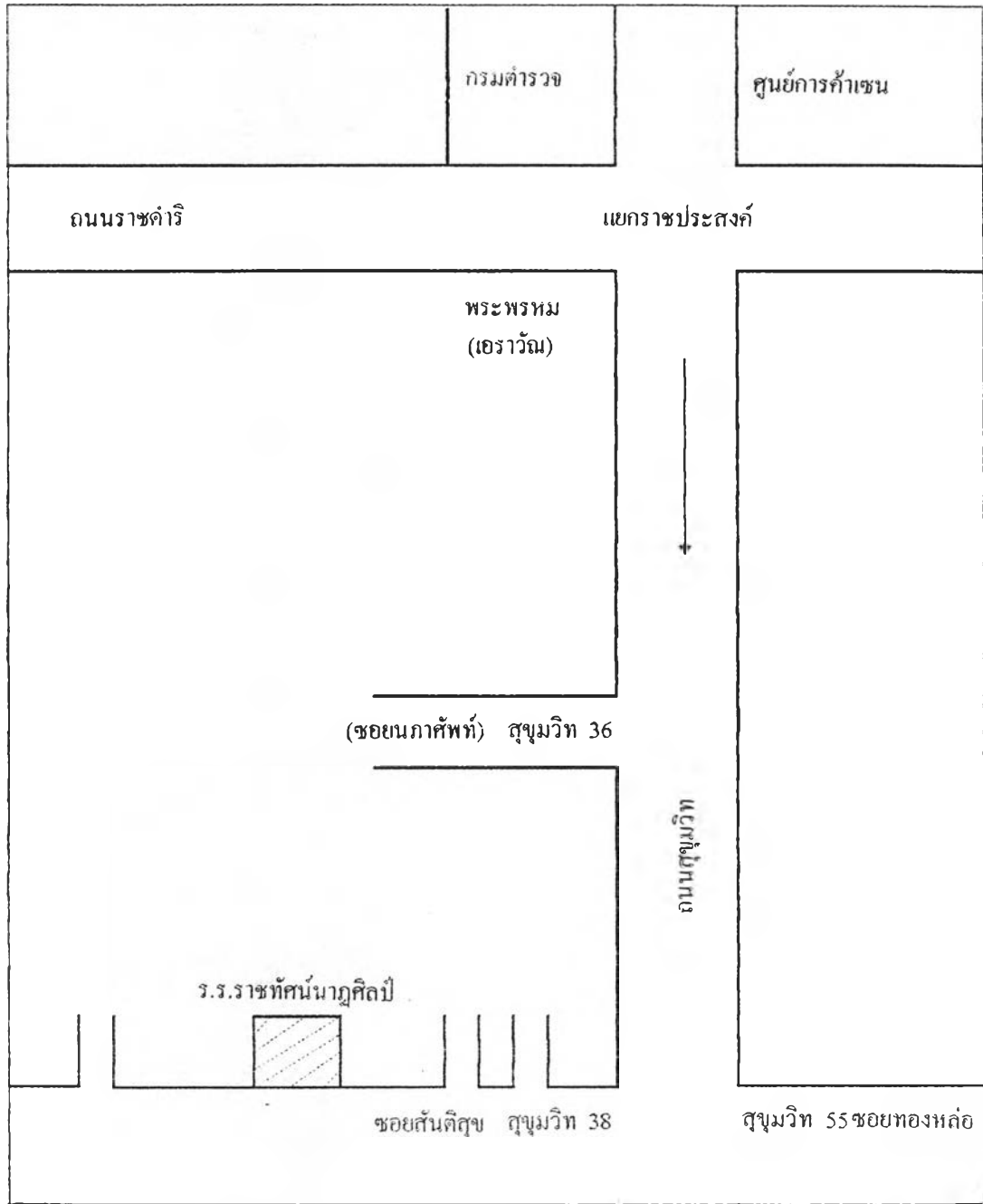

ภาพที่ 150

แผนผังสถานที่ตั้งโรงเรียนราชทัศนานุศิลป์ เมื่อ พ.ศ. 2508
ตั้งอยู่เลขที่ 155/1 วังราชจัด ชอยมหาดเล็กหลวง 1 ถนนราชดำริ พระนคร

ภาพที่ 151 155/1 PARKLAND MANSION ซอยมหาดเล็กหลวง 1 ถนนราชดำริ
เคยเป็นสถานที่ตั้งวังราชทัณฑ์ และโรงเรียนราชทัณฑ์นาฏศิลป์

ภาพที่ 152

แผนผังสถานที่ตั้งโรงเรียนราชทัศนานุศิลป์ เมื่อประมาณ พ.ศ. 2516
ตั้งอยู่เลขที่ 58 ซอย 38 ถนนสุขุมวิท พระนคร

ภาพที่ 153
ระบำตรีลีลา

แถวหน้าจากซ้ายไปขวา

... อรพรรณ สุวรรณรัตน์, ม.ร.ว.อรฉัตร สุขสวัสดิ์, ปิ่นนภา ...

แถวหลังจากซ้ายไปขวา

วิวัฒนา, เบญจางค์, จารุณี มณขบัตร

ภาพที่ 154

ม.ร.ว.อรฉัตร สุขสวัสดิ์ ระบำกลองยาว (เถิดเทิง)

พ.ศ. 2504 การแสดงของคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาพโดย

ชูศักดิ์ ริมธีรกุล

ชุมนุมถ่ายภาพ คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาพที่ 155

การแสดงละครใน เรื่องอิเหนา ตอนชมดวง
ม.ร.ว.อรรณัฏ สุขสวัสดิ์ แสดงเป็นสังคามาระตา
พ.ศ. 2504 งานละครประจำปีของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาพที่ 156

ม.ร.ว.อรรฉัตร สุขสวัสดิ์

(คนหน้าสุด - แถวนั่ง)

23 ต.ค. 2508 งานวันปิยมหาราช

แสดงในนามนิสิตเก่าจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

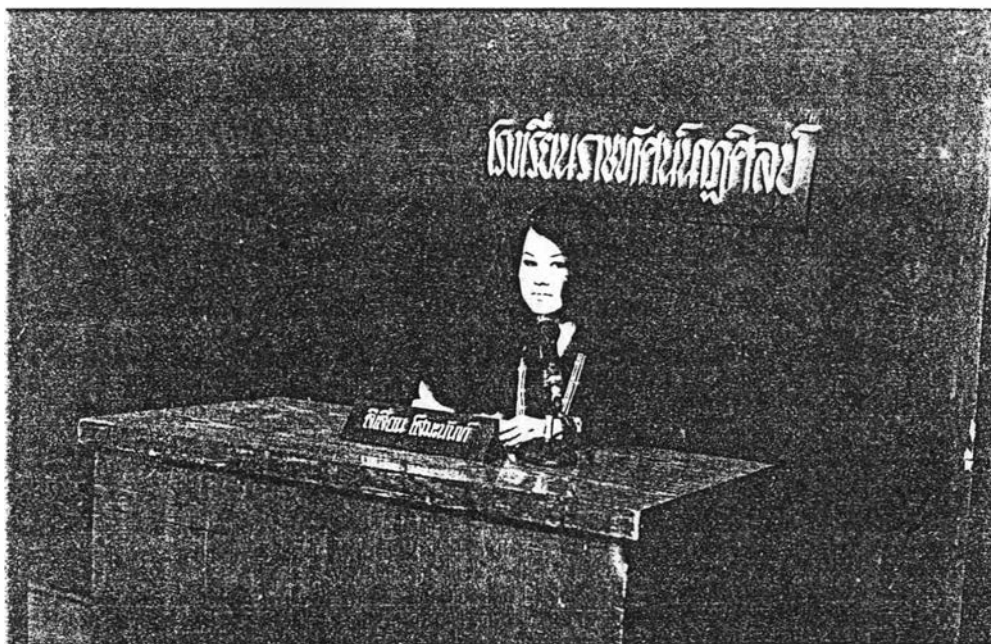

ภาพที่ 157

รำอวบพร

ตัวนาง ม.ร.ว.อรรฉัตร (สุาสวัสดิ์) ของทอง

ตัวพระ อรพรรณ (พินทุโยชิน) สุวรรณรัตน์

ภาพที่ 158

โฆษกของโรงเรียนราชทัศนศึกษา
คุณลิขิต (เดอซูซ่า) โสมะนันท์ นานาชาติสมัครเล่น
ประกาศในรายการ "ระบำรำฟ้อน" ทางสถานีโทรทัศน์ช่อง 5

ภาพที่ 159

การแสดงละครนอก เรื่องสังข์ทอง ตอนเลือกคู่และมณฑลางกระท่อม
 ราชการระบำรำฟ้อน ทางสถานีโทรทัศน์ช่อง 5
 พระสังข์ ม.ร.ว.อรรณัทร (สุขสวัสดิ์) ซองทอง
 รจนา ทวีสิน แสงโสมทรัพย์

ภาพที่ 160

รำถวายพระพรวันเฉลิมพระชนมพรรษา สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ

ณ สถานีโทรทัศน์ช่อง 5

จากซ้ายไปขวา

วันทนีช์ ม่วงบุญ

ม.ร.ว.อรนิตร์ ชองทอง

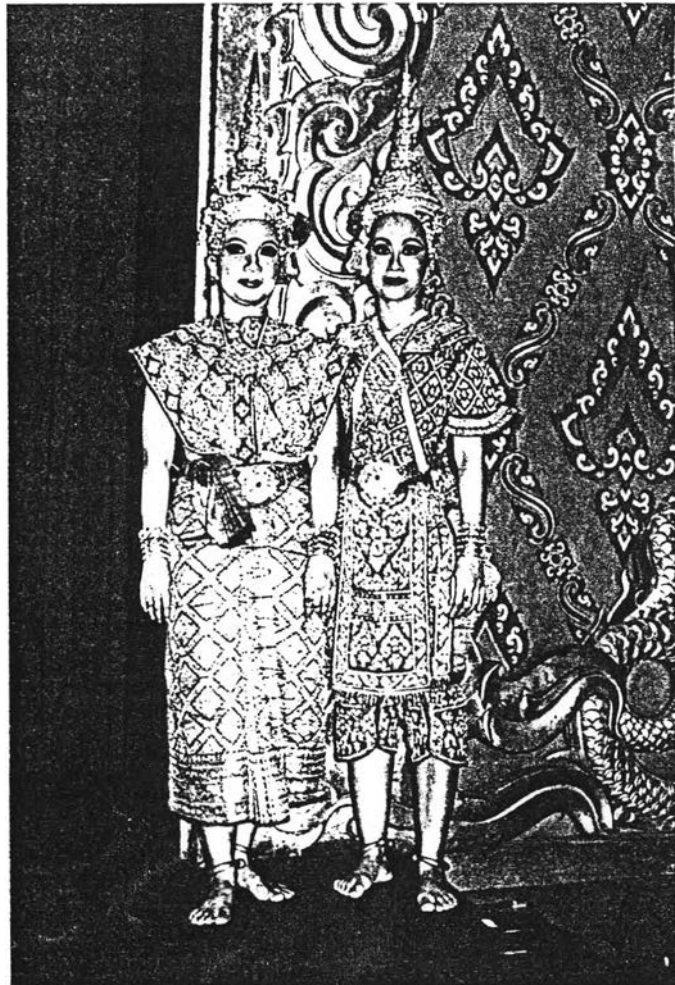
สุวรรณณี ชลานุเคราะห์

อรพรรณ สุวรรณรัตน์

ภาพที่ 161

ม.ร.ว.อรฉัตร ซองทอง ราชูขยาชถวายพระพร
ณ สถานีโทรทัศน์ช่อง 5
งานวันพระราชสมภพสมเด็จพระศรีนครินทร์ ฯ

ภาพที่ 162

ราชุด ราชนีที่รัก

ณ โรงละครแห่งชาติ

ตัวพระ ม.ร.ว.อรรณิตร (สุขสวัสดิ์) ชองทอง

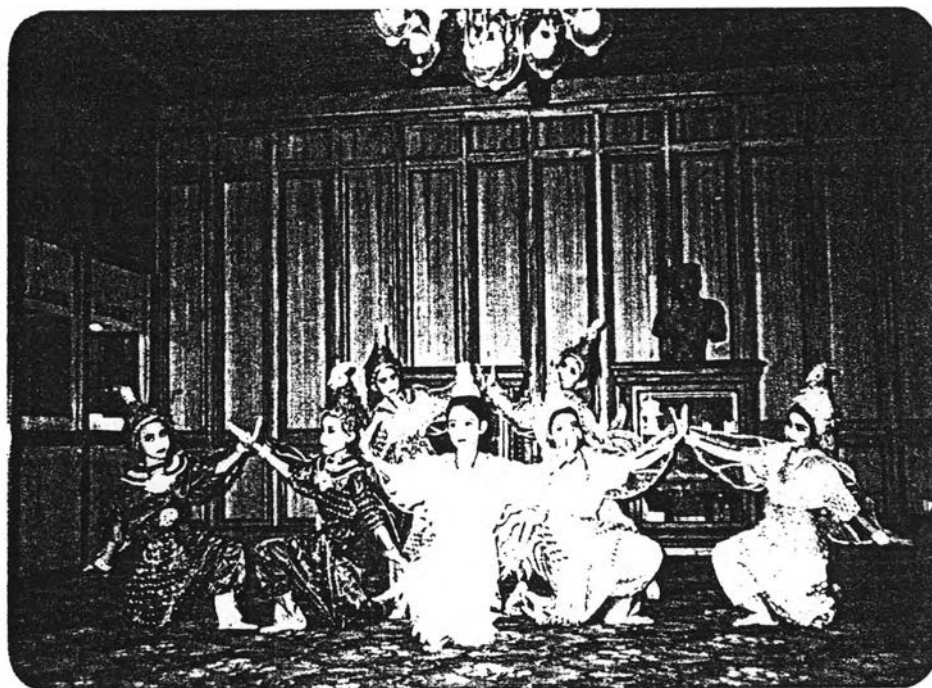
ตัวนาง จารุณี (บุญยมิตร) สุขสนิท

ซึ่งเป็นนางเอกประจำโรงเรียนราชทัศนนาฏศิลป์

ภาพที่ 163

ม.ร.ว.อรรฉัตร ซองทอง แสดงชุดรำตาลี่กี่ปี่ส
 พ.ศ. 2539 รำถวายสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ
 เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนครราชสีมาสาชนครินทร์
 ณ โรงเรียนราชินี

ภาพที่ 164

ระบำไก่อวยพร แสดงโดยนักเรียนโรงเรียนราชทัศนนาฏศิลป์
เมื่อ พ.ศ. 2525 ไก่แก้ว ด.ญ.มณิศา ปาลกะวงศ์ ณ อยุธยา
ไก่ ด.ช.ปรม ทองทอง ฯลฯ

ภาพที่ 165

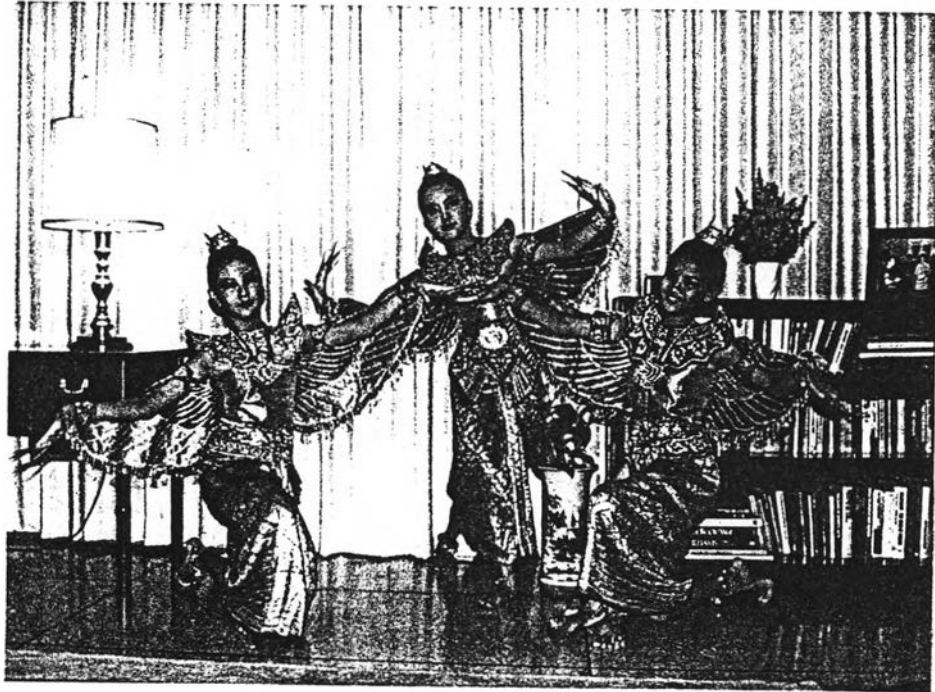
ฟ็อนเงี้ยว แสดงโดยนักเรียนโรงเรียนราชทัณฑ์นาฏศิลป์

ผู้แสดง มินิตา สุขสันิต

มณเฑาะ ปาถะวงษ์ ณ อยูรยา

ม.ส.อุสุมา สุขสวัสดิ์

วิพรรณ สุวรรณรัตน์

ภาพที่ 166

ชุดกินรีร้อนและออกมโนราห์บูชายัญ

พ.ศ. 2528 ณ สังกิติศาลา

ผู้แสดงจากชายไปขวา

วิพรรณ เมฆวรรณรัตน์

กรกช ประสานทอง

ภาพที่ 167

การแสดงชุดชุมนุมผ้าไทย ของนักเรียนราชภัฏศันนาฏศิลป์
 งานครบรอบวันคล้ายวันเกิดอายุ 84 ปี ศ. ดร. ประยูร กาญจนกุล
 เมื่อวันที่ 15 มกราคม 2539 ณ โรงแรมฮิลตัน

ประวัติผู้เขียน

นางสาวศุติพร สังขมรรทร เกิดวันที่ 23 มกราคม 2494 ที่ตำบลนาทุ่ง อำเภอเมือง จังหวัดชุมพร สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีครุศาสตร์บัณฑิต คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ วิทยาลัยครูพิบูลสงคราม จังหวัดพิษณุโลก เมื่อปีการศึกษา 2518 ศึกษาต่อหลักสูตรศิลปกรรมศาสตร์มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปี พ.ศ. 2537 ปัจจุบันรับราชการตำแหน่ง อาจารย์ 2 ระดับ 7 สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา ถนนอุทองนอก คูสิต กรุงเทพมหานคร

